

ARADI KÖZLÖNY

Administrátor delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 55, No. 48.
1940. március 1. Déntek.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GÉZA

Proprietară: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, Inreg. in Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1-1938, Trib. Arad.

A szovjetunió nyersanyagproblémái

Irtá: Parragi György

Parragi György alább következő cikke másodikban tárgyalja a szovjetek nyersanyagkérdéseit s mint ilyen, szerves folytatása előző, e tárgyról megjelent fejtételeinek. Ezúttal az amerikai, az angol és a német szakértők legfrissebb véleményeit tekinti át és ad áttekinthető képet az olvasó számára is.

A mostani háború egyik döntő tényezője: a szovjet nyersanyagáról írott mult csütörtöki cikkünkben megírtuk: a nyersanyagszállítás. Ez ugyanis még fontosabb probléma, mint maga a nyersanyag. Hiába áll rendelkezésre garmadában gabona, olaj, vasérc, ha hiányoznak a kiépített szállítóberendezések, amelyek a nyersanyagokat rendeltetési helyükre juttatják.

Mielőtt még a szovjet szállítási eszközeinek, szállítóképességének részletes ismertetésébe belebocsátkoznánk, rá kell mutatnunk arra, hogy a szállítás, akár országúti, vasúti, vagy hajószállításról is volt szó, mindig a leggyengébb oldalát jelentette ugy a cári, mint a vörös Oroszországnak. E nehézségek legnagyobb részben Oroszország mérhetetlen terjedelmében, fantasztikus távolságaiban gyökereznek. Ezek a távolságok voltak mindig Oroszország fejlődésének legerősebb fékező erői, gyengeségei, de egyúttal védelmének erősségei is. (Gondoljunk csak XII. Károly svéd király, Napoleon oroszországi vereségeire.) Ezeket a távolságokat a modern technika fejlődése és e fejlődést a szovjetunióban minden eszközzel természetellenesen is erőtető három ötéves terv sem tudta legyőzni, lényegesen megkurtítani. Vasútépítések, de különösen csatornaépítések terén a szovjet valóban sokat alkotott, de a szállítási lehetőségeket ezek az új építések is csak alig észrevehetően javították.

Elég, ha bevezetőben hivatkozunk két elismert német szovjetszakértőnek pár héttel ezelőtt tett megállapításaira. Az egyik von Niedermayer ezredes, a neves német Ázsiakutató és a szovjetunió egyik legalaposabb ismerője, a német vezérkar tudományos lapjának, a Militärwissenschaftliche Rundschau-nak legutóbbi számában a szovjet katonai erejét vizsgáló tanulmányában nyíltan megírja, hogy a szovjet vasúti és hajózási rendszere mai állapotában nem képes megbirkózni a reátháruló feladatokkal. A vasúti forgalom az utóbbi években rendkívül megnövekedett, anélkül azonban, hogy a szovjetvasutak kocsi- és lokomotivparkja is gyarapodott volna. A szállítási mizériák súlyos következményeit okozza az a körülmény, hogy az orosz mezőgazdaságot oly nagy mértékben motorizálták, hogy az üzemanyagszállításban bekövetkező zavarok dezorganizálhatják az egész mezőgazdasági termelést és így nemcsak a polgári lakosságnak, de a hadseregnek is ellátását. Von Niedermayer szerint a szovjet hadierő leglényegesebb gyengeségei pontjait a szállítási hálózat és a szállítási eszközök elégtelensége okozza.

Szinte szóról-szóra ugyanerre a megállapításra jut Artur W. Just, a másik elismert német szovjetszakértő, aki nemrég megjelent „Die Sowjetunion“ c. könyvében ezeket írja erről a kérdéstről:

— A szovjet hadigépezete el nem készült volna a legpregnansabb példája a közlekedésügy. A 3. ötéves terv magas investíciós száma ellenesen megvilágítja azt a tényt, hogy ezt a területet mindaddig nem méltatták eléggé figyelemre. A vasutvonalak túl vannak terhelve és hiány van vasúti kocsikban. Az erőknél legmesszebbmenő kifejlesztésével sem lehet elérni, hogy a békeidők feladatait elvégezzék. A teljesítőképességnek említésre érdemes fokozása kizártnak látszik, hisz a nehézségek a fuvarterhek minden neonszerű ingadozásánál azonnal mutatkoznak.

A két tárgyilagos német szakértő véleményét mindenben alátámasztják Bruce C. Hopper, a Harvard-egyetem professzorának adatai és a helyszínen szerzett tapasztalatai. A „Foreign Affairs“ februári számában megjelent tanulmányában ő is a szovjet gazdasági és katonai rendszerének Achilles-sarkát látja a közlekedésügy visszamaradottságában. A szovjet vasúthálózatot, szerinte a belső áruelosztás céljából és nem exportcélokból építették ki. Amikor az ötéves terv új vasútépítéseket határoztak el, ezeknél a főszempont az volt, hogy különféle termelési centrumokat kössenek egymással össze, vagyis szénbányavidékeket vasérc-, mangán-, vagy olaj lelőhelyekkel, acélművekkel, kohókkal stb. A legfontosabb vasútvonalakat pedig igyekeztek két-

sőt háromvágányúvá építeni. 1913-ban a cári Oroszországnak volt 58.549 kilométer egyvágányú vasúta, 1938-ig az ötéves tervek végrehajtása során a szovjetunió vasúthálózatát kibővítették 86.500 km-re és ezenkívül 26.500 km-t kettős vágányúvá építettek ki. A most folyamatban lévő 3. piatiletka alatt 8000 km. második vágányt és 11 ezer km. új vasútvonalat akarnak építeni. Ezek kétségetelenül imponáló számok, de azonnal megfelelő világításban látjuk reális értéküket, ha megírjuk, hogy Franciaországnak alig pár kilométerrel kevesebb vasúta van, mint az összehasonlíthatatlanul nagyobb Oroszországnak. De más fontos tényezőket is figyelembe kell venni e kérdés elbírálásánál.

Hopper is rámutat arra az anomáliára, mint von Niedermayer t. i., hogy amíg a szovjetvasutak teherforgalma tetemesen növekszik, addig a vasúti kocsik, mozdonyok utánpótlása terén nem tudnak lépést tartani a megnövekedett forgalommal. 1937-ben négyszer akkora terhet szállítottak a szovjetvasutak, mint 1913-ban. Ezt a négyszeres terhet azonban csak 47,5 százalékkal nagyobb számú mozdony szállította, ezeknek fele is régi, kimustrált típusu.

Még beszédecskék ezek a számok: 1913-
(Folytatás a 2. lk oldalon)

Hosszu háborúra készülnek fel a hadbanálló hatalmak

A helyzet komolyságát hangsúlyozzák a hangadó angol, francia és német államférfiak. — Tovább folyik a szovjet kareliai hadianyag- és ember-pazarlása

Előkészületek folynak a közelkeleti érdekrontokon minden meglepetés kizárására

Helsinki. (Rador.) A petsamoji frontról ide érkezett újabb hírek szerint a szovjet csapatok támadása nagy erővel kijúlt. Az orosz haderő Nautsiig toltá előre állásait. A csapatokat erős légi flotta támogatta hadműveleteikben. Az előnyomulás a Jeges-tenger mentén, déli irányban 20 kilométerre történt. Helsinki jelentés szerint a finn védelmi állások Nautsinál vannak.

A finn haderő rendezett átcsoportosításával végleg lezárult a kareliai földszoros nyugati szárnyán folvó szovjettámadás első fejezete, a hadtörténelem egyik legvéresebb művelete, amelynek során az oroszok legalább 100 ezer embert veszítettek halottakban és sebesültekben. A szovjet hadvezetőség most husz hadosztályt vont össze a nyugati szárnyon és embert, valamint hadianyagot nem kímélve, folytatja offenzíváját. A finnek jelentékeny megerősítéseket, tüzéséget és légi haderőt vontak össze a viipuri-i öböl körül és eddig sikerrel utasították vissza az orosz támadásokat. A szovjetcsapatok a tegnapi nap folyamán legalább 2500 halottat és sok harci kocsit veszítettek. Az egyik szovjet hadosztály szántalpas harci kocsikkal és szánokra szerelt könnyű ágyúkkal próbált átkelni a befagyott Finn-öböl jegén. Amikor a tó közepére értek, egy finn repülőraj az Angliából kapott legújabb rendszerű gépekről bombázóport zuditott az oroszokra és az öböl jegére. A jég beszakadt és az egész hadosztály, emberekkel, ágyúkkal és harci kocsikkal együtt el-tűnt a tó jeges hullámaiban.

A Stefani olasz hírszolgálati iroda jelentése szerint az oroszok vesztesége a kareliai földszoroson folytatott harcok során a következő: 100 ezer halott, 400 páncélcocsi és 300 repülőgép.

A leningrádi katonai körzet parancsnoksága jelenti: Február 28-án a kareliai földszoroson a szovjetcsapatok támadása további előrehaladást eredményezett. Az ellenség, mi után meghiusult az a kísérlete, hogy támadásainkat ellentámadásokkal feltartóztassa, tovább folytatta visszavonulását, amelynek során nagy veszteségeket szenvedett. Csapatunk a Sallmankajte-folyó északi partján levő megerősített szakasz elfoglalása után megszállták a Vuoksi-jervi-tó nyugati partján levő Ripasaari helységet. Elfoglaltuk továbbá Málkeja, Hamani-jervi és Heirkuri helységeket, a jurapalervii-tótól északra, valamint Kemere helységet Helijilki állomástól négy kilométernyire délnyugati irányban és Alatom helységet Viipuri mellett.

Csapatunk február 28-án 42 ellenséges erődítményt foglaltak el. Egvéb fontos esemény nem történt.

A spanyol polgárháború lefolyását ismerő Finnországban tartózkodó külföldi tudósítók szerint Viipuri város bombázásának borzalmas következményei olyan drámai látványt nyújtanak, amely mindazt a pusztítást felülmúlja, amit a spanyol polgárháborúban láttak. Viipuri városát teljesen kiürítették, a város polgármestere átadta a város kulcsait a katonai hatóságoknak.

(A vezérelők folytatása)

ban egy teherkocsi napi utja átlag 75 km-t tett ki. 1937-ben 139,8 km-t, ugyanakkor a kocsik sebessége a 14,1 km. óránkénti sebességről 19,6 km-re emelkedett. Ezek a számok a szovjet vasuti kocsik és mozdonyok páratlan mértékű igénybevételét bizonyítják, amire a vasuti kocsik és mozdonyok hiánya miatt van szükség. Természetes, hogy ilyen igénybevétel mellett a kocsipark gyorsabban romlik és a szovjet kocsipark kihasználása már 1937-ben elérte a maximumát és további igénybevételre nem lehet számítani.

Mivel a szovjet nyersanyagai között a legfontosabb az olaj exportja a legfontosabb háboru esetén, lássuk, mi a helyzet az olajszállítás terén. (Az olajkivitel lehetőségei minimális voltára már múlt cikkünkben rámutattunk.) A szovjetnek jelenleg mintegy 25 ezer olajszállító tankkocsija van. Ezeket azonban a belső olajszállításra veszik igénybe. Még így is előfordul, hogy egyes kolhozok, vagy szovhozok (kollektív paraszt- és állami birtokok) épp akkor, amidőn a legnagyobb szükség volna a traktorok, kombainok üzemeltetésére, tehát szántás, aratás idején, nem tudnak benzint jutni, mert nem áll rendelkezésre megfelelő számú tartálykocsi, hogy minden traktorállomáshoz eljuthasson az üzemanyag. Arról sem lehet szó, hogy teherautókon szállítsanak nagyobb mennyiségű olajat, egyrészt azért, mert az utak rosszak, másrészt a nagy távolságok miatt. A teherautó ugyanis ilyen szűk távolságon majdnem annyi benzint emészt fel, mint amennyit szállít. A szovjet tartálykocsikra most még nagyobb szükség van a finn háboru következtében, mert jobbezer kilométeres távolságból kell üzemanyagot szállítani a finn harctérre.

A szovjet szállítóeszközök tehát éppen csak el tudják látni a belső orosz áru- és nyersanyagforgalmat, exportra egyrészt azért nem jöhetnek komolyan számításba, mert eredetileg is úgy épült ki az orosz vasuthálózat, hogy a belső áruelosztást és ne az exportot szolgálja, másrészt pedig azért, mert a szovjetnek nincs elegendő vasuti kocsija, gőzmozdonya és tartálykocsija. A forgalom máris a veszélyes felső határt érte el. Intenzívre nézve háromszor akkora, mint az Egyesült-Államoké, hatszor akkora, mint Franciaországé, tehát szó sem lehet a meglévő szállítóeszközök mellett a szállítás fokozásáról.

Igaz, hogy a vasuti forgalmat tehermentesítése, a szovjetkormányzat sokat tett a csatornák kiépítése terén. Ma már nemcsak elméletben, vagy tervrajzok papírjain, de a valóságban is megvan annak a lehetősége, hogy áruszállító uszályok, vagy könnyű hadihajók a Fekete-tengerből a Volga-Don és a közép-orosz csatornahálózaton át feljussanak a Finn-öbölbe és innen ugyancsak vízi-úton, a Névan, a Ladoga-tavon, Swir-folyón és Omega-tavon keresztül a nemrég befejezett murmanvidéki Sztalin-csatornán keresztül az Északi Jeges-tengerbe. A csatornák azonban a hosszú orosz télen hasznavehetetlenek és így az orosz belső áruforgalom 90 százalékát a vasutak honyolják le.

Ha ez a helyzet az orosz szállítási lehetőségek terén, akkor miképp tudják majd szállítástechnikailag lebonyolítani a február 11-én létrejött német-orosz gazdasági megállapodást, mely az orosz-német áruforgalmat már egy éven belül az 1931. évi, háborúutáni legnagyobb orosz-német árucserére méreteire, 1,3 milliárd márka értékű forgalomra akarja felfokozni? Ez az a nagy kérdés, amely az egész világon foglalkoztatja nemcsak a forgalmi gazdasági szakembereket, de a politikusokat is. Most sem akarunk belebocsátkozni a különböző, ellentétes vélemények ismertetésébe, melyekre könnyen rá lehet sütni az elfogultság bélévét, csupán ismertetni kívánjuk, hogy német részről mit tettek eddig a szállítási probléma megoldása érdekében.

Az 1939. szeptember 28-án létrejött német-orosz gazdasági egyezmény 180 millió márka értékű áruforgalmi keretet állapított meg, ezt azonban az időközben bekövetkezett finn háboru és a lengyelországi vasutak elpusztítása miatt nem tudták negyedrészen sem perfektuálni. Épp ezért 1939. december végén orosz-német vasuti egyezményt írtak alá, amelynek értelmében a szovjet-német demarkációsális vonalnak következő 9. szovjetkészen lévő határállomásait nyitották meg a szovjet-német áruforgalom számára: Augostovo, Malkin, Siemiatvice, Brestlitovsk, Jagadzin, Ravaruska, Przemysl s Uj Zagorra. Ezek között a vasutak között német szemponthoz a legfontosabb a Keletgalicián áthaladó lemberg-tarnopol-odesszai és a lemberg-csernovitz-bucuresti-i vonal. Az előbbi ugyanis az ukrain gabona-tárak buzáját, az ukrainai és kaukázusi mangánt és a bakui olajat van hivatva

ellátni Németországba. A második pedig a Keletgaliciai olajvidéken fut keresztül.

Mindkét vonalat a lengyelek visszavonuláskor elpusztították. Az orosz helyreállítási munka lassan haladt előre, ezenkívül az oroszok mindkét vonalat szélesebb orosz nyomtávolságra akarják átépíteni.

Ugyanakkor német mérnökök jelentek meg a Fekete-tenger két fontos kikötőjében: a szovjet Odesszában és a bolgár Várnában. A német szakembereknek e kikötőkben az a feladata, hogy biztosítsák a fekete-tengeri szovjet áruszállításokat, elsősorban — bakui olajnak szállítását Németországba.

A szovjetolaj Bakuból 200 mérföldnyi távolságot fut be részint olajvezetéken, részint pedig vasuton a feketetengeri Baku kikötőig. Itt az olajat a feketetengeri tankhajókba eresztik s mint egy 120 mérföldes útvonalon a feketetengeri dunai kikötőkbe szállítják. Amíg a Duna be van fagyva, természetesen nem lehet szó az olajnak vízi úton való továbbszállításáról, annál is inkább, mert a dunai tankhajók legnagyobb része angol és francia kézen van és ezeket a háboru kitörésének pillanatában leállították, sőt az ilyen hajók legénységét leszerződötték és munka nélkül is fizetik őket, nehogy német hajókon vállalhassanak szolgálatot.

A legutóbbi bolgár-szovjet tárgyalás során is szóba került a szovjetolajnak Németországba

való szállítása. Megállapodás történt oly irányban, hogy az olajat Bakuból Várnába szállítják, ahonnan a bolgár államvasutak Ruszcsuk dunai bolgár kikötőbe továbbítják. A bolgár államvasutaknak ezért 100 millió leva hitelt bocsátottak rendelkezésére, hogy mintegy 180 darab tartálykocsit rendelhessenek. Addig is, amíg ezek a tartálykocsik elkészülnek, a német Reichsbahn kölcsön a bolgár államvasutaknak 300 tartálykocsit.

A németek is elismerik, például a Volk und Reich című folyóirat legutóbbi, a Fekete-tenger körüli feszültséggel foglalkozó számában, hogy a feketetengeri orosz tankvonal hajói nem elegendők azon olajmennyiségnek leszállítására, melyre a németeknek szükségük volna. Épp ezért a német folyóirat szerint a szovjet olajszállításba bele fog kapcsolódni a feketetengeri „Deutsch Levante Line” is. A Volk und Reich megállapítja, hogy még ez sem oldja meg a szállítás kérdését, egyelőre azonban nem tud más megoldásra rámutatni.

A Keletgaliciai olaj németországi szállítását pedig, hir szerint, a németek Drohobitztól Pozsonyig terjedő olajvezetéken szeretnék megkönnyíteni.

A szovjetgazdaság rendszernek, nyersanyag szállítóképeségének tehát valóban a teherpróbáját jelenti a közlekedés problémája.

Elindult a harmadik belga önkéntes szállítmány is Finnországba

Brüsszel. (Rador.) A belga fővárosból tegnap elindult a harmadik belga önkéntes szállítmány Finnországba. Ugyanekkor érkezett meg a finn határra az első kanadai önkéntes csoport is.

Washington. (Rador.) A képviselőházban 106 szavazattal 49 ellenében elvetették Miller képviselő javaslatát, amellyel 20 millió dollár kölcsönt kért Finnország számára minden téttel nélkül. (Rador.)

Sumner Welles megismerte már Mussolini és Hitler álláspontját a háboru megszüntetését illetően

London. (Rador.) Rómából érkezett jelentés szerint, a sajtótudósok alkalmával egyúttal isúgíró azt a határozott kérdést intézte Sumner Welles amerikai külügyi államtitkárhoz, hogy európai utia egybeügg-e a békeközvetítéssel.

Sumner Welles teljes határozottsággal ezt felelte:

— Nem!

Kopenhága. A Berlínske Tidende jelenti: Sumner Welles amerikai kiküldött európai utjával kapcsolatban minden cáfolat ellenére, tartják magukat azok a hírek, melyek szerint az amerikai diplomata európai utját békeközvetítésre akarják felhasználni. Ugy tudják, hogy Hitler és Mussolini együttesen megállapítják azokat a feltételeket, amelyek szerint a jelenlegi háboru befejezhető lenne. Ezek a feltételek lényegében a következők lennének:

Németország teljes önkormányzatot biztosít Csehország és Lengyelország azon részeiben, amelyeken a csehek, illetőleg lengyelek túlnyomó többségben élnek. Ezek a területek teljes autonómiát kapnának, az államügyeket önálló kormány intézné.

Anglia és Franciaország nagy erőfeszítésekre készül fel

London. (Rador.) Hudson kereskedelmi államtitkár Glasgowban beszédet mondott s hangsúlyozta, hogy Angliának minden erejével fokozni kell exportját. A kivitel rendkívül fontos Nagybritannia szempontjából és nem elég, ha eléri az 1929. évi arányokat, amikor 680 millió font sterling volt a kivitel összege, hanem emberfölötti erőfeszítésre van szükség, hogy ennél sokkal többet szállítsunk — mondta. Még nagyobb mennyiségű nyersanyagokat kell feldolgozni és csökkenteni kell az ország lakosságának belső fogyasztását, mert rendkívül fontos, hogy Anglia megőrizze arany és külföldi devizatartalékait.

Hull rejtélyes kijelentésel

Washington. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelenti: Hull külügyi államtitkár szerdán közölte, hogy az Egyesült-Államok diplomatái és különböző országok kormányai között tárgyalások folynak abból a célból, hogy a háboru befejezése után új világrendet lehessen

felépíteni. Az újságírók megkérdezték, hogy az utasítások csak a semleges államok fővárosaira vonatkoznak-e, mire Hull azt válaszolta, hogy valamennyi ország fővárosára vonatkoznak. A megbeszélések azonban nincsenek összefüggésben a jelenlegi háboru feltételeivel.

Lloyd George intelmei

London. (Rador.) Lloyd George tegnap egy gyűlésen tartott beszédében a következőket mondotta:

— A nemzet megállapítása szerint jogos, hogy mi a nemzetközi jogért harcolunk és ezt a harcot addig folytatjuk, amíg tartós, becsületes és kielégítő békét köthetünk. Ha a békekötésére kerül sor, ez nem lehet csak olyan, amely a hosszú és állandó béke kellékeit tartalmazza. Bizonyos, hogy ebben a kérdésben nem mondhatunk le elveinkről, kötelességeinkről, ígéreteinkről és arról a bizalomról, amellyel irántunk viselkednek. Ha azt akarják, hogy rövid legyen a háboru, fel kell

készülnünk egy hosszantartó háborúra. A két elsőrangú fontos front közül az egyiket, az élelmiszerellátás terén nem vagyunk eléggé felkészülve.

Lloyd George összehasonlítást téve a világháború és a jelenlegi háború között, megállapítja, hogy 1914-ben a németországi blokádnak majdnem teljes volt, ma a hátsó és oldalirányú utakon vitva vannak. A Szovjetekkel való háború lehetőségéről ezeket mondta:

— Hatalmas akcióba kezdünk, amely erőforrásainkat igénybeveszi és ezért nem szabad kockázatot vállalni. Beszéde végén felszólította a talusi lakosságot, hogy növelje az élelmiszertemelését.

Daladier:

„Nem szabad azt hinni, hogy Németország az összeomlás előtt áll

Páris. (Rador.) A külügyi bizottság Mistler elnöke mellett meghallgatta Daladier beszámolóját, amely a nyugati fronton levő katonai haderő állapota vonatkozott. Daladier beacogatta az incidenseket, amelyek Belgiummal és Hollandiával kapcsolatban a német fenyegetés nyomán keletkeztek, majd pedig rátért az orosz—finn háború problémáira. A bizottság meglepődéssel hallgatta azokat az adatokat, melyek az Anglia és Franciaország által nyújtott anyagi segítségre vonatkoztak. Mindezen segítség ellenére — mondotta Daladier — óriási a különbség a finn haderő, — amelynek tartalékai alig vannak — és az orosz haderő között. Ezzel magyarázható, hogy a szovjet hadsereg bizonyos sikereket mutathat fel a karéllal földszoroson. A miniszterelnök ezután beszámolt a belgrádi konferencia eredményéről és azokról a diplomáciai akciókról, amelyeket a baráti Törökország a Balkánon a legszerencsésebb módon folytat. A helyzet kedvezően

London. (Rador.) A Pat-ügynökség jelenti: Racinszky, Lengyelország londoni nagykövete jegyzéket nyújtott át Halifax lordnak és ebben tiltakozását jelentette be a német kormány ama ténykedése miatt, hogy képviselőket nevezett ki a Reichstagba, akik Nyugat-Lengyelországot képviselik. A lengyel jegyzék emlékeztet a múlt év október 27-én átnyújtott tiltakozásra, amelyet a nyugat-lengyelországi részeknek a német birodalomba való bekebelezése miatt juttatott el. A tiltakozás a hágai konvenció alapszik, amely megállapítja, hogy elfoglalt területeket más országokba bekebelezni csak a békekötés után lehetséges.

fejlődik és Bucuresti, valamint Szófia között jelentős közeledés észlelhető. Daladier végül eloslatta azokat az ábrándokat, amelyek arra vonatkoznak, hogy Németország az összeomlás előtt áll, majd pedig felvilágosításokkal szolgált a birodalom belső nehézségeiről, amelyeket a nagyarányú propaganda révén igyekeznek eltüntetni.

Mistler ezután a tanács tagjainak nevében köszönetet mondott Daladiernak a beszámolóért.

Rendkívüli francia gazdasági rendszabályok

Páris. Reynaud francia pénzügyminiszter csütörtök este 19 óra 45 perckor beszédet mondott a francia rádióban és bejelentette a gazdasági és pénzügyi rendszabályokat, amelyeket a minisztertanács legutóbb hozott. (Rador.)

Német csapatmozdulatok Luxemburg határán?

Luxemburg. Lapjelentések arról számoltak be, hogy Remich környékén nagyarányú német csapatmozdulatok történtek. Eddig még nem tapasztalt mennyiségben haladt át a motorizált gyalogság. A javasság is megszakítás nélkül vonult el a határ mentén. Hír szerint Göring marsall négy tábornok kíséretében Estmarchba érkezett és megtekintette azt a folyóvízgyvet, amely Németországot Luxemburggal köti össze. (Curentul.)

Elhalasztották a vámunió életbeléptetését a német birodalom és a protektorátus között

Berlin. (Rador.) A német távirati iroda jelenti: Tekintettel arra, hogy a német birodalom és a protektorátus között a vámuniót illetőleg, amelyet április elsejére akartak életbeléptetni, azelőlkészítő tárgyalások még nem nyertek befejezést, a vámunió életbeléptetését egyelőre elhalasztották.

A Hlinka-gárda parancsnokát Berlinbe rendelték

Pozsony. (Rador.) A német távirati iroda jelenti: Mach Sándort, a Hlinka-gárda parancsnokát, mint ismeretes, a német kormány berlini látogatására hívta meg. Mach szerdán délelőtt Bécsen keresztül utazott a német fővárosba. Elindulásakor a gárda parancsnokot előkelő személyiségek üdvözölték, míg egy pozsonyi munkás kérte, hogy továbbítsa a német népnek és vezérének a szlovák munkásság üdvözlését, valamint azt az üzenetét, hogy rendíthetetlen barátságban akarnak élni a német néppel.

Göbbels beszéde

Berlin. (Rador.) Göbbels német propagandaügyi miniszter Münsterbe érkezett és beszédet mondott, amelynek során a többek között a következőket mondotta:

— A Führer ma történelem. Az ő vezetése mellett egységes az egész német nép. Az egységben rejlik a német nép ereje. A mai harc élet-halál kérdése. Németországot ma kitéhezhetni nem lehet. A Németország elleni blokádnak hatástalan és nemsokára a kilőtt nyíl visszafordul arra, aki azt kilötte. A világ legjobban kiképzett és felszerelt hadserege a német birodalmi véderő, amely mögött teljes egységben áll a német nép. Németország ezt a háborút meg fogja nyerni, mert a háború Németországra a legkedvezőbb körülmények között folyik.

Göbbels ezután a semleges államokról beszélt. A semlegességhez — mondotta — nem elég az, hogy valamelyik állam bejelenti a semlegességi szándékát és ugyanakkor a közéletében szabadon ócsárolhatja Németor-

szágot. A semlegességet nemcsak kijelenteni, hanem százszázalékosan be kell tartani.

A német propagandaügyi miniszter azzal fejezte be beszédét, hogy a nagyszerű véderő mögött egységes sorokban áll a német nép.

Angol repülőgépek a Közelkeleten

London. Balfour angol légügyi miniszteriumi államtitkár a Közelkeleten tett inspekciós útja során meglátogatta a légitrajokat is.

A szövetségesek nem kérték engedélyt Törökországtól a Dardanellakon való átvonulásra

London. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelenti: Az utóbbi időben olyan hírek terjedtek el, mintha a szövetségesek a Dardanellakon való átvonulás engedélyezését kérték volna a török kormánytól hadihajóik

Balfour az egyiptomi újságírók előtt kijelentette, hogy az angol kormány intézkedésére a közelkeleti angol—francia hadsereg ezér repülőgép felett fog rendelkezni. (Tempo.)

Az angol hadihajók figyelemmel kísérik a norvég felségvizeket

London. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelenti: A külföldi lapok munkatársai kérdést intéztek a Reuter irodához arra vonatkozólag, hogy a Jeges-tengeren örökös angol hadihajók mit cselekszenek, ha német hadihajók állandóan norvég felségvizeken tartózkodnának. A Reuter-ügynökség diplomáciai szerkesztője csak annyit mondott, hogy a norvég partot mentén két olyan hely van, ahol nagy tonnataralmu hajók nem hajadhatnak és el kell hagyniok a felségvizeket. Ezeket a pontokat az angol haditengerészet jól ismeri és figyelemmel kíséri.

Kifirtik az alexandriai petroleumvidéket!

Kairo. (Rador.) Alexandria katonai kormányzója rendeletet adott ki, hogy május elsejétől kezdve az alexandriai petroleumvidéket evakuálni kell, mert az a katonai hatóságok ellenőrzése alá kerül.

A török miniszterelnökség határozott hangú cáfolata

A Reuter-ügynökség jelenti: A török miniszterelnökség a leghatározottabban cáfolja azokat a híreket, amelyek arról szólnak, hogy valamennyi török hajónak vissza kell térnie hazai kikötőibe. Nem felel meg a valóságnak az az állítás, mintha a török hajók a hazai vizeken kívül nem közlekedhetnének.

Német tiltakozás egyes svájci lapok németellenes cikkei miatt

Berlinből jelentik: A német sajtó több ízben kénytelen volt tiltakozni néhány svájci lapnak németellenes állásfoglalása miatt. A svájci távirati iroda legújabb híre ismét tiltakozást váltott ki a német sajtó egy részéből. A távirati iroda ugyanis azt jelentette, hogy a második internacionálé végrehajtóbizottságának brüsszeli ülésén valamennyi ország képviselője jelen volt, köztük a németek által elfoglalt Lengyelország, Csehszlovákia és Ausztria megbízottja is. A Berliner Börsenzeitung soha nem tapasztalt provokációról ír ezzel kapcsolatban, mert Németország háborús ellenfelei elismerték az ausztriai és csehországi helyzetet.

Eredménnyel biztatnak az orosz-japán gazdasági tárgyalások

Tokio. (Rador.) A külügyminiszterium egyik képviselője nyilatkozott a sajtó munkatársai előtt arról, hogy a Hollandiával való tárgyalások eddig még nem kezdődtek meg, illetve csak előzetes jegyzékváltás történt. Hitler kancellárnak a Szovjet, Olaszország és Japán jóakaratu semlegességére vonatkozó kijelentésére a külügyminiszteriumi megbízott leszögezte, hogy Japán nem kíván beavatkozni az európai háborúba és politikája változatlanul ugyanaz, mint ami volt az ellenségeskedések kitörésekor. Ami az orosz—japán gazdasági összeköttetésekre vonatkozik, a tárgyalások mindkét fél számára kielégítő módon haladnak.

Olaszország hadüzenetnek tekinti a Balkán megtámadását

Róma. A Giornale d'Italia mai számának vezércikkében Gayda a következőket írja: — Ha a Balkán vagy a Dunamedence

számára. A kormány szóvivője ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy egy ilyen kérdés a jelenlegi körülmények között ellenkeznék a montreuxi egyezményvel. Ezek a híresztelések tehát minden alapot nélkülöznek.

bármely állama ellen támadás történne, Olaszország azonnal a legnagyobb erővel belép a háborúba. Semmilyen kétség sem uralkodik ma már abban a tekintetben, hogy a Balkán bármely országának a megtámadása Olaszország elleni hadüzenetnek számít. Olaszország a Balkán tekintetében nem maradhat tétlen. (Rador.)

URANIA mindig az élen.
Telefonálót: 1292.

Lehetetlen, hogy ön saját magának legyen ellensége, éppen ezért nem mulaszthatja el, hogy ön is ott legyen mikor

„A férj közbeszól“

hiszen 2 óra derűshangulatától
és kacagásától fosztaná meg magát.

CLAUDETTE COLBERT és DON AMECHE
a szezon legszellemesebb vígjátékában. — 5, 7-15, 9-15

Az aradmegyei Ujvarsádon is nyomában vannak a világhírű Stradivari-mesterhegedűk titkának

Kalmár Lajos ujvarsándi magyar hegedűkészítőmester két mesterhegedűjét ajánlja föl bemutatására az aradi Magyar Népközösség tavaszi népi koncertje számára

A Stradivari mesterhegedűk készítésének módja több, mint két évszázada foglalkoztatja a hegedűkészítés mestereit. Számtalanszor repült világgá a hír, hogy megtalálták már a módját a Stradivari-hegedűk elkészítésének, csaknem ugyanannyiszor derült ki, hogy a mesterhegedű utánzatát meg sem közelítik az eredeti példányokat és az új „Stradivari” hangja messze alul marad a remekmű hangszertől.

Az elmúlt vasárnap Hágából érkezett tudósítás alapján beszámolunk a „La Pratikoj” című eszperantó lap fejlődés-keltő híradásáról, mely szerint G. L. Ridderhof harlemi hegedűkészítőmester hosszas kísérletezés után megfejlesztette Stradivari titkát. A lényege ennek az, hogy remekmű hegedű készített, melynek hangja olyan volt, mint egy valódi Stradivarinak, amikor azonban belakozták, eszintelenedett az addigi ezüstös hangszengés, Ridderhof tehát a lakk készítési módját kezdte tanulmányozni és megállapította, hogy a lakkfesték lekopása után ismét eredeti hangját kapja vissza a hangszer, ennél fogva évek, vagy évtizedeken keresztül való játék után lesz csak pompás ismét a hegedű hangja. Ezt a felfedezést az antwerpeni opera egyik szakértője szerint — 200 év óta a legnagyobb jelentőségűnek tartják a hegedűkészítés terén.

Az érdekes eseménnyel kapcsolatosan négyoldalas levelet hozott szerkesztőségünknek az elmúlt napon a posta az aradmegyei Ujvarsánd községből. A levél írója Kalmár Lajos, az ujvarsándi gazdakör tagja, aki a társaskör könyvtárszobájában hűséges olvasója az Aradi Közlönynek. Leveleiben megjegyzi, hogy minden alkalommal nyomon követi azokat a híradásokat, melyek a Stradivari-hegedű készítési módjával időről időre megjelennek. Nézete szerint a Stradivari-kérdés, megoldatlan probléma, mely megérdemli, hogy alaposabban foglalkozzanak vele.

— Tíz éve kísérletezem és kutatok a Mesterek Titkán — írja — eszemben, reklam nélkül dolgozom s csak egy-egy kísérleti darabot mutatam meg hozzáértő embereknek, szigorú kritikát kérve, hogy még szerényebb mutatózó hibákat is kiküszöbölhessem. Ez most már sikerült is. Ezek előrehaladására után akarok hozzászólni G. L. Ridderhof új módszerü eljárásához, amely szerint a lakkozás különféle módja befolyásolja a hegedű hangját. Lehetséges, hogy ő is felfalált egy szerinte „legjobb” módszert, de hogy a Stradivari eredeti eljárását megállapította volna, ezt kétségbevonom.

Kalmár Lajos további fejtegetése szerint Ridderhof tévesen állítja, hogy minden Stradivari rendszerü hegedűnek valódi Stradivari-hangja is van mindaddig, amíg a lakk-festék rá nem kerül. Ezután nyitva áll a kérdés, hogy miért kell lakkfestéket bevonní? A lakkozatlan hegedű hangszíne fahangú, dezzshangú, akkor is, ha bármilyen módszer szerint készített el. A lakkozott hegedű valóban olvasztja azt a hangot, amit lakkozás nélkül hallat, de ez a változás előnyére szolgál és a hangszin kellemesen esengővé alakul át. A levél írója szerint különösen érdekes felfogás az, amit úgy hívnak, hogy „klajászás”. Évek óta az a meggyőződése alakult ki, hogy a hegedű csupán akkor hallat művészi hangot és akkor képvisel értéket, ha minél régebbi és minél többet játszották rajta. Ez — írja Kalmár Lajos — nagy tévedés. A hegedű, ha rosszul készítették el, hiába játszottak rajta további kétszáz éven keresztül, akkor is értéketlen marad. Ez a „klajászás” szó, a hegedűvel kapcsolatosan azoknak ajkain születtek meg, akik gyengébb minőségű hegedűt készítettek és eladásánál a színezetlen hangot menteni igyekeztek és azt

ígérték, mint egy használati utasításként, hogy minél többet muzsikálnak a hangszereken, annál pompásabb lesz.

Az érdekes írásban Kalmár Lajos megemlékezik az erdő fájáról, mely kint a szabadban él és ledobja magáról azokat a részeket, melyek elkorhadtak. A holt fa azonban már nem távolítja el az odanemvajú részeit és így a hegedű nem nőheti ki magát. A felesleges részeket a hegedűkészítésekor kell lefaragni és eltávolítani és az, ha nem történik meg, hiába mulnak az évszázadok, a hegedű hangja mit sem változik.

— A levelem megírásához a vasárnapi híradáson kívül a multkori egyik számukban megjelent: „Magyar népi hangverseny rendez márciusban Aradon a Magyar Népközösség aradi tagozata” című közlemény is hozzájárult, miután a hangversenyen résztvevő művészeknek egy esetleg két kész hegedűmet szeretném bemutatni. A hegedűm hosszas kísérletezésem után készültek el és szakértő vélemények szerint is megérették arra, hogy művészi köröknek bemutassam.

Az ujvarsándi hegedűkészítőmester tehát a közeljövőben Aradon is bemutatja alkotását, mely — ha tényleg eléri azt a művészi színvonalát, melyről ír, — úgy Kalmár Lajos készítményét hamarosan külföldön is megismerik.

A Messagero cikke

a román-olasz barátságról és létrehozásáról

Rómából jelentik: A Messagero csütörtöki száma hosszabb cikket közöl a román-olasz barátságról. A cikkíró nagy dicsérettel emlékezik meg Ófelsége Carol királyról, aki a Nemzeti Ujjászületés Frontjának megalkotásával Romániát új utra vezette.

A cikk a továbbiakban a propaganda nagy jelentőségével foglalkozik és külön kiemeli Radian Alexandru sajtó- és propagandaügyi miniszter személyét, aki az államtitkárságból miniszteriummá szervezett tárca élén kivételes tehetségével nagy munkát végez, hogy Romániát külföldön kellőképpen megismerjék. A sajtó- és propaganda miniszter ismert személy Olaszországban és előkelő pozíciójában kimélyíti az olasz-román barátságot. Ebben a munkájában segítőtársa Dragu Ion, a miniszterium államtitkára, aki újságírói és diplomáciai tevékenysége folytán ugyancsak ismert személy Olaszországban. (Rador.)

Cachin is megfosztották képviselői mandátumától

Páris. A francia szenátus ma egyhangú határozattal Cachin kommunista képviselőt a franciaországi volt kommunista-párt vezetőegységét megfosztotta mandátumától.

Max Auschnitt külföldi valuta-betétjeinek ügyét boncolgatták a bünper mai tárgyalásán

Rendkívül érdekes tanuvallomások Auschnitt kincsel érő aláírásairól

Bucurestiből jelentik: Max Auschnitt bünperének tizenegyedik tárgyalási napján Simionescu ügyvéd közölte, hogy újabb bizonyítást kér az ügyészség által kiterjesztett vádpontokkal kapcsolatban. Kérte, hogy engedjék meg védené számára a szükséges bizonyítási eljárás lefolytatását Elsősorban annak megállapítását kell eldönteni, hogy a Metalunit adósa volt-e a Resita-műveknek, amint azt Fleischhacker Károly tanu kijelentette legutóbbi vallomásában, amelynek alapján az ügyészség kiterjesztette a vádat, vagy pedig a tényleges helyzet éppen ennek ellenkezője, amint azt a vádlott hangoztatja. Másodsorban, hogy bebizonyíthassa miszerint az az eljárás, hogy a Resita-művek fizették a CFR-nek a Metalunit szállításait, — előnyös volt a Resita-művekre nézve, mert ezt az összeget a Metalunitól rövidesen visszakapták, míg különben a CFR-től a vonatkozó összegeket sokkal később kapták volna meg. Ezekre való tekintettel a védő a szakértők kihallgatásának elrendelését kérte, mi ellen azonban úgy az ügyész, mint a magánvadás képviselője tiltakozást jelentett be. A döntést a törvényszék később fogja kihirdetni.

Az új vádpontok egyike az, hogy Auschnitt a Resita-műveknek járó 10.000 font sterlinget utaltatott ki a Wickers-művek londoni cége utján. Ezzel kapcsolatban Benoiu ügyvéd közölte, hogy néhány órával a tárgyalás előtt a Resita-művekhez levél érkezett a londoni cégtől, amelyhez mellékeltek annak a levélnek a fénykép-másolatát, amelyben Auschnitt rendelkezett a pénz kiutalásáról. Majd több kérdést intézett a vádlotthoz. Auschnitt elismerte, hogy 1938 szeptember 27-éről keltezett levelet ő írta alá a Resita vállalat nevében.

Benoiu: Hogyan adhatta ezt a rendelkezést, amidőn tudta, hogy egyedül nem jegyezheti a céget?

Auschnitt: Azért írtam a levelet, mert amidőn Londonban tartózkodtam, 12.000 angol fontot előjeleztem a Resita-művek részére és a Wickers-től felvetett összeget nem tartottam a saját céljaimra, hanem a Resita számára javára a Cefl-Monacónál helyeztem el, hogy a végleges átutalást az elszámolás megejtése után eszközöljék.

Az ügyész kérdéseire Auschnitt elmondotta, hogy mint adminisztrátor deleguennak jogában

állt, hogy 50 ezer fontot is felvegyen aláírására. Ezután a védelem által kért Bratescu Constantin jogúgyi tanácsost hallgatták ki tanuként. A tanu a 18 millió francia frank értékű kötvények ügyében tett vallomást és azt hangsúlyozta, hogy annak átadását megtárgyalták a Resita igazgatósági ülésén. Bratescu kihallgatása után felfüggesztették a tárgyalást, majd a törvényszék az új vádpontokkal kapcsolatban helyet adott a védelem és a Resita-művek által kért bizonyítási eljárásnak.

Pavlovici Cornei, a Metalunit igazgatója kihallgatása során azt vallotta, hogy Edgar Auschnittal dolgozott, aki vezérigazgatója volt és Max Auschnitt ritkán és csak nagyon fontos ügyek beavatkoztatott be. A tanu hangsúlyozta, hogy a román-cesh ócskavas egyezmény értelmében a Metalunitnak 60 százalék, míg a Resita-műveknek 40 százalék ócskavasra volt jogosultságuk. Ez azért volt így, mert a Resita kapta meg a CFR teljes ócskavas-készletét. A tanu szerint Max Auschnittnak sűrűn voltak megbeszélései Edgar Auschnittal. Velan Alexandru, a tanu 1939-ig a Resita-művek szolgálatában állt, tanukihallgatása alkalmával elmondotta, hogy ő volt az, aki bevezette a romániai petróleumtermeléshez szükséges anyagok gyártását. Közölte, hogy Auschnitt irányítása mellett dolgozott és miután meghallgatta a tanu által előterjesztett terveket, jónak találta azokat és teljes támogatást nyújtott neki, hogy az új gyártási cikk minél nagyobb sikert érjen el. Ezután Herman Weiner és Charles Ost kihallgatására került sor. Az utóbbi a Bessier-Waechter angol cég romániai megbízottja 1926 óta. Arra a kérdésre, hogy Auschnitt a háború előtt, majd háboru utáni tevékenysége révén rendelkezhetett-e külföldön 100 ezer angol fonttal, a tanu azt válaszolta, hogy Auschnitt az ismert jövedelmi forrásai alapján az említett összegnél jóval nagyobb mennyiséggel is rendelkezhetett. A következő tanu Marcel Brade lett volna, azonban a védelem arra való hivatkozással, hogy a tanu kihallgatásának nagy fontosságát tulajdonítanak, ami következtében a kihallgatás több órát venne igénybe, kérte a tárgyalás elhalasztását. A védelem és a vád összecsapása után a törvényszék helyet adott a védők kérésének és a tárgyalás folytatását másnapra halasztotta.

Temestartomány ügyeivel

foglalkoztak a belügyminisztérium közigazgatási értekezletén

Bucuresti. A belügyminisztériumban ma közigazgatási értekezlet volt Ghelmegeanu belügyminiszter elnöklétével, amelyen Marta Alexandru dr., a Temes-tartomány kormányzója beterjesztette a kormányzóság 1940-41. évi költségvetési előirányzatát. A helytartó által beterjesztett költségvetéshez Marinescu belügyi államtitkár, valamint Cristescu Eugen és Constantin Spirescu vezérigazgatók szözlak hozták. Az értekezleten résztvettek Temes-tartomány kormányzóság alá tartozó összes megyék prefektusai.

CORSO.

NE MULASSZA EL MEGNEZNI

5. 7.15. 9.15.

Robert Taylor karjai között a csodálatos, Hedy (Kiesler) Lamarr-t a Tropusimámoren

Hiradó

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. MARGONYEIM: KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre . . . 840 lel || Negyedévre 210 lel
Félévre . . . 420 . . . Egy hónapra 70 .

Indiai álmokönyv

„En álmomban egyszer
A sziveddel beszéltem
Öszintén...”

A napokban az aradi könyvtáron egy új könyv jelent meg, mely a tartalom dolgában nem is, de érdekesség tekintetében vetekedik minden eddig irt hasonló „remekkel”. A címe: „Első indiai-egyiptomi álmokönyv”. Borítékán vastag könyvet olvasó, nagyszakállú és láthatólag bölcs magust ábrázol, aki előtt rejtélyes bagoly mered halmi klovashatatlán hieroglifákra. Feltűnő, különös kinal betűkkel a következő felirások olvashatók még: „Álmokönyv” — „Álmok megjejtése” — „Bölcs tanácsadó”, stb. Ára mindennek csak 15 lel.

E könyv megbecsülhetetlen szolgálatokat tehet az embernek. Összes álmait megtalálta benne betűrendben és minden esetben ott látja azok megjelölését is. Pl.: „Áltót nyit degen — meglonnak”. „Ab-lakost látsz — zivatart várhatz”. „Aranycsengést hallsz — gyakzkodás kínoz”. „Apád, vagy anyád meghal álmokban — hosszú életed lesz. stb.”

A könyv ezen kívül még a „sors kerekét” is lekölti. Ez egy igen ötletes kör, melynek kerületén számok vannak elhelyezve. Be kell hunyni a szemét és hirtelen háromszor körül kell a mutatóujjal a kört járni. Az egyik számmal azután hirtelen meg kell állni. Megnézni a számot és kikeresni annak jelentőségét.

Ezek szerint aki tehát éjszaka egy fűző ránkoppal álmodik, melyet ki is huznak, ezt az álmát reggel megnézi a könyvben, ott a következő magyarázatot találja: „Zápfog fájása huzása — gyászt hoz”. Ha azután az elkeseredett ember ezután még behunyt szemmel háromszor körül szántja a sors kerekét és ujja förtelenesen a 13-as számmal áll meg, akkor szerencsétlenségben egész biztos lehet, mert ez a szám is gyászt jelent. Ha azonban a 13-as számmal álmodik, ennek a számnak a következő a jelentése a könyv szerint:

Próbáit segíteni szomorú sorsodon,
Hagyd a káromkodást. Rut szlog ez nagyon.
Az átok visszaszáll, áldás abban nincsen,
Szállj magadba és megsegít az Isten.

Külön fejezet foglalkozik a halottas álmokról. Ezekből megtanulható, hogy mindenféleképpen nagyon előnyös és kedvező dolog, ha valaki halott nagyanyjával, vagy anyósával álmodik. Aki pedig saját magát látja eltemetve, azt nagy szerencse ér. Benne van a „Jóslás és kártyavetés, magas művészete”, a kártyák jelentősége és az, hogy ki milyen tellemmel rendelkezik aszerint, hogy melyik hónapban született. Végül háztartási receptek, melyek közül a leghasznosabb a kirántott griz és a sült alma elkészítésének komplikált módszere...

Ajánljuk melegen mindenkinek az „Indiai álmokönyv”-et. Végre egy könyv, amelyben nincs szó mai problémákról, háborúról, gazdasági válságról és milyégyébről. Álmokról annál több, sőt, — minél színe-sebb, változatosabb álmokra ösztönöz. S ha már a józan ész felmondja a „szolgálatot, mit tehet a halszólt értelem...? „Álmokönyvekhez” menekül, felejteti... (szó)

— ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 9.97,
London 17.57 és fél, Newyork 4.46, Brüsszel 75.25,
Milánó 22.52, Amszterdam 237.22, Berlin 178.80,
Szófia 550, Belgrád 10.00, Bucuresti 335.

— Eredményesen folynak az olasz-román gazdasági tárgyalások. Bucurestiből jelentik: Tovább folynak az olasz-román gazdasági tárgyalások. A mai nap eredményeit külön bizottság elé terjesztették. (Rador).

— G. Duhamel jugoszláviai magas kitüntetésre. Belgrádból jelentik: Pál jugoszláv kormányzóherceg csüdtörtökön délelőtt kihallgatáson fogadta Georges Duhamelt, a kiváló francia író és ezalkalommal át-uyujtotta neki a Szent Száva-rend lovagi keresztjét. (Rador)

— Új német követ Perzsiában. Teheránból jelentik: Ettel, Németország új teheráni követe szerdán nyujtotta át megbízólevelét a perzsa császárnak. A hivatalos fogadtatás után a császár hosszabb kihallgatáson fogadta a követet. Az audiencián résztvett a perzsa külügyminiszter is.

— Román-görög gazdasági tárgyalások. Athénből jelentik: Az új román-görög gazdasági tárgyalások befejezést nyertek. A román küldöttség a hét végén tér vissza Bucurestibe. (Rador).

— Elhunyt Haimisch volt osztrák államelnök. Bécsből jelentik: Bécsujhelyen tegnap 82 éves korában meghalt Michael Haimisch, aki 1920-tól 1928-ig az osztrák köztársaság elnöke volt.

— Meghaladja a 140 millió lelt Temesvár város költségvetése. Temesvárról jelentik: Temesvár városának most készült el az új esztendői költségvetése. A város új költségvetése 140 millió 684.049 lelt tett ki.

— Megbuktak a nyilaskeresztes jelöltek a magyarországi pótválasztáson. Budapestről jelentik: Vasárnap két kerületben tartották választásokat, amelyekben a kormánypárt jelöltjeit választották meg a nyilaskeresztes jelöltekkel szemben.

— Hárommillió lelt jegyzett hadfelszerelési alapra a Román Akadémia. Bucurestiből jelentik: Radulescu-Motru, a Román Akadémia elnöke levelet irt Miha Constantinescu pénzügyminiszternek, amelyben bejelenti, hogy az akadémia hárommillió lelt, a tisztviselők egyhavi fizetésüket, 294.000 lelt fizetik be hadfelszerelési kölcsön céljaira. Argesanu tábornok, Bucuresti katonai parancsnoka közölte a pénzügyminiszterrel, hogy a parancsnoksága alá tartozó tisztikar hatmillió lelt fizetett be hadfelszerelési kölcsönre.

— Emil Jannings Budapesten. Budapestről jelentik: Emil Jannings, a hírneves mozzsinész szerdán délután feleségének és dramaturgiának a társaságában Budapestre érkezett, hogy résztvegyen a Koch-film budapesti bemutatóján. A világhírű művészt a vasuti pályaudvaron ünnepélyesen fogadták.

Sztalin kérésére Moszkvába utazott egy angol fűispecialista

Londonból jelentik: Az angol lapok moszkvai jelentése szerint Sztalin az utóbbi időben fűbántalmakról panaszokodott környezetének. Legutóbb Sztalin Moszkvába kérte Eppin professzort, az ismert angol fűispecialistát. Az angol orvos teljes díjmentesen ajánlott és eltiltotta a doánnyazástól.

— Nem veszik figyelembe a külföldön tanuló diákok újabb devizalgénylési kéréseit. Bucurestiből jelentik: Miuán az országban, valamint külföldön tartózkodó és tanulmányaikat külföldön folytató egyetemi hallgatók számára nyujtott devizalgénylési határidő (1939. december 1. illetve 15.) régen letelt az érdekeltek tudomására hozták, hogy hiába küldenek kérévényeket a nemzeti nevelésügyi minisztériumhoz, mert azokat nem veszik tekintetbe.

— TILOS A MEDVEIÁNCOLTATÁS! A belügyminisztérium 1754—1940. szám alatt értesítette Arad városát, hogy az állatvédő egyesületek közbenjárására elmuljt évi rendelkezését, amelyben engedélyezte a medvetáncoltató cigányok és egyéb állatidogítók működését, visszavonja és a jövőre minden ilyen természetű mutatványt beilt.

— Vigjátékot ír Arany János „Fülemle” című verséből Szabados Árpád. Szabados Árpád, a Thalia R. T. kiváló rendezője, akinek „Velencei kaland” című operettjét nagy sikerrel mutatta be a kolozsvári színház, új szindarabon dolgozik Arany János: „Fülemle” című költeményéből ír vigjátékot. A kiváló rendező és dramaturg szerint Arany János költeményében pompás vigjátéki anyag rejtezik.

Tévedés

— De Emil... libacsont a husvétli tojásomban?

— Tyűh, a kutyafáját! Akkor Bobv kapta a csokoládébonbonokat...

Diszvacsona a külügyminisztériumban a külföldi követek tiszteletére

Bucuresti. Kedden este tartották meg az első bankettet a külügyminisztérium termében, amelyet Gafencu külügyminiszter a külképviseletek vezetőinek tiszteletére adott. A banketten többek között Tatarescu miniszterelnök, királyi tanácsos, a pápai nuncius, Mironescu, Argetolanu királyi tanácsosok, Raczinsky gróf lengyel követ, Thierry francia követ, Suphi Tanriöer, török követ, Argeseanu tábornok, I. V. Starcea ceremoniamester, Sir Reginald Hoare, angol követ, Amaya argentin meghatalmazott miniszter, Franklin Moé Günther, amerikai követ, Olivetto Bastos, brazil meghatalmazott miniszter, Rais irani meghatalmazott miniszter, Ouro Preto portugál miniszter, Ione Liang kínai miniszter, Kivikoski finn miniszter, Slavescu hadfelszerelési miniszter, Ghelmegeanu belügyminiszter, Teodorescu tábornok, légügyi miniszter, Rabea munkaügyi miniszter, Petre Andrei nemzetnevelésügyi miniszter, Radian saltó és propagandaügyi miniszter, Petzeff bolgár ügyvivő, Dombrovsky polgármester, Grigorcea meghatalmazott miniszter, Mamulea udvari orvos, Dragu saltó és propagandaönök, Radu Grigorescu kabinetönök, Pop Ciclo Liviu kabinetönök, Popescu és Georgescu követségi titkárok jelentek meg. (Timpul.)

— Fritz Béla temetése. Atadváros társadalmi öszinte részvétmegnyilvánulása mellett kísérték csüdtörtökön délután utolsó útjára Fritz Béla nyugalmazott postafőtisztet. Az özvegYen, az elhunyt gyermekén és a rokonokon kívül nagy számban jelentek meg a végtisztességen néhai Fritz Béla barátai tisztelői, akik az elmuljt évtizedek során Fritz Bélában valóban puritán jellemű, melegszívű, emelkedett lelku férfit, a szó szoros és minden túlzástól mentes értelemben vett jó embert ismerték meg. Vágvölgyi Laos dr. főrabbi gyászbeszédében az elhunytak ezekről a tulajdonságairól, valamint arról a végtelen szeretetről emlékezett meg, amellyel Fritz Béla családja iránt viseltette. A főrabbi beszéde és Weisz Sándor főkéntor gyászda után indult el a mélyen süjtött családtagokkal az élen a gyászmenet a sírhely felé, ahol Fritz Béla földi maradványait örök nyugovóra helyezték.

— Borzalmas tömegszerencsétlenség egy olaszországi bányában. Rómából jelentik: Északolaszországban, az arsal szénbányában borzalmas szerencsétlenség történt. Eddig 66 halottat és mintegy 100 sebesültet hoztak fel a tárnák mélyéből. A katasztrófia részletei még ismeretlenek. (Rador).

— Szabó Dezsőt felmentették az izgatás vádjától. Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék szerdán tartotta meg a főtárgyalást Szabó Dezső iró izgatási büntügyében. Az ügyészség Szabó Dezsőt a Magyar Élet című lapban megjelent cikke miatt izgatással vádolta a lap felelős szerkesztőjével és nyomdai üzemezetőjével együtt. A szerdai főtárgyalás zárt ajtók mögött folyt le, majd az elnök nyilt tárgyaláson hirdette ki a bíróság ítéletét, amely szerint a törvényszék felmentette Szabó Dezsőt és társait a vád alól.

— Gyűlnek a téglék a gáli református templom részére. Örömmel állapítható meg, hogy a gáli református templomépítő akció erőteljesen halad a befejezés felé. Legutóbb is huszezer téglát vásároltak a templom felépítésére. Ha a hívek továbbra is áldozatkész adományokkal járulnak hozzá az építkezés költségeihez, úgy a gáli református templom rövidesen tehető alá kerül.

— Egy szerencsétlen potyautas tragédiája. Temesvárról jelentik: Különös szerencsétlenség híre érkezett meg Temesvárra Dragan János 44 éves, szörénymegyei Jakos Lugosról ingyen kárt Temesvárra utazni és ezért titokban felkapaszkodott a 709. rendszámú temesvári teherautóra. A potyautas kitűnően érezte magát és sikerült is már jó darab utat megtenni, amikor egy éles kanyarban az utatrté zuhant olyan szerencsétlenül, hogy koponyaalapitörést szenvedett és mindkét karja eltört. A szerencsétlenül lárt potyautast életveszélyes állapotban a lugosi kórházba szállították.

— Református ünnepség a Mosóczy-telepen. Az elmuljt vasárnapon nagysikerű vallásos ünnepélyt rendeztek a Mosóczy-telepen a református hívek részére. A műsor a következő volt: 1. Gyülekezeti ének: XXIII. zsoltár. 1. Vers. 2. Ima és bibliamagyarázat. Tartotta: Szentcs György segédlelkész. 3. Baja M.: „A zsoltárok fia”. Szavaltá: Erdős Judit. 4. Czeglady: „Te benned bízunk”. Szavaltá: Kutyik Lajos. 5. XC. zsoltár. Énekelte a gyülekezet. 6. Szentci Molnár Albert. Felolvasás. Tartotta: Turay Ninus. 7. Varga Gy. né: „Zengien a dal”. Szavaltá: Buray Margit. 8. Kürthy K.: „Anvám zsoltárkönyve”. Szavaltá: Risa Olga. 9. VIII. Énekeltek: Pozderka Béla és Magyar Tibor. 10. Tóllas G.: „A zsoltár”. Szavaltá: Darvassz Magda. 11. Szabolcska Mihály: „Ösöim nyomán”. Szavaltá: Fehér Teri. 12. XCVI. zsoltár. Énekelte: Pataki Pálné. 13. Lamperth G.: „Az öreg zsoltáros”. Szavaltá: Bódi Irén. 14. Kirjárné: „A zsoltárok áldása”. Szavaltá: Pozderka Irén. 15. Gyülekezeti ének: CV. zsoltár. 1—3. vers.

Ma, pénteken
március 1-én és minden
este 10 órai kezdettel

Allandó varieté műsor minden este a
DACIA étteremben

Március havi revü műsor
7 VIOLETAS görök
GEORGES AND JOLANDA

Szigoruan családi műsor.

The 8 Favorit jazz zenekar.

Műsor után parkett-tánc.

Kötelező munkaszolgálatra hívhatók be a hetven éven aluli férfiak és nők

Uj rendelet törvény jelent meg a rekvirálás szabályozásáról

A nagyfontosságú törvényrendelet intézkedéseinek részletes ismertetés a Monitorul Oficial megfelelő közleményének alapján

Rendkívüli fontosságú rendelet-törvényt közzől a rekvirálásokról a Monitorul Oficial február 27-iki keltezésű, 48-as száma. A rendelet-törvény első szakasza értelmében katonai összpontosítások, részleges, vagy általános mozgósítás idején, vagy bármikor, amikor az általános nemzetvédelmi érdekek, valamint az állam rendje és nyugalma megkövetelik,

bármilyen természetű és bármilyen formában történő rekvirálásokról eszközölhetők.

Ilyen esetekben a nemzetvédelmi, a légügyi, a hadfelszerelési minisztérium, valamint mindazok a minisztériumok, amelyek a nemzetvédelmi munkájához hozzájárulnak, rekvirálásokat kérhetnek a jelen rendelet-törvény 3. szakaszában felsorolt személyektől, intézményektől és vállalatoktól. A rekvirálásokat úgy anyagokra, mint munkára vonatkozhatnak.

A rekvirálási jogot minisztertanácsi jegyzőkönyv után adják meg és ugyanez a minisztertanácsi jegyzőkönyv határozza meg azt is, hogy

a rekvirálás mely körzetekben történik, mikor kezdődik és mikor fejeződik be.

Részleges, vagy általános mozgósítás esetén ez a jog attól a pillanattól életbe lép, amikor a mozgósítást kihirdették és a mozgósítás hatálya kívül való helyezését egyidejűleg szűnik meg.

A rendelet-törvény harmadik szakasza értelmében az ebben a rendelet-törvényben foglalt

kötelezettségek az ország összes lakosaira vonatkoznak, függetlenül attól, hogy román, vagy idegen állampolgárok, akár állandóan, vagy csak ideiglenes jelleggel tartózkodnak az ország területén és vonatkozik az ország területén lévő összes jogi személyiségekre is. Kivételt csak azok az idegen állampolgárok és vállalatok képeznek, amelyek ezen kötelezettség alól nemzetközi szerződések értelmében, vagy pedig a kölcsönösségre való tekintettel mentesek.

Az elrekvirálható élelmiszer-, tüdőanyag-, takarmány- stb. mennyiségek nem haladhatják meg a fentebb felsoroltakat

és gondoskodni kell arról, hogy úgy a lakosság, mint az állatok számára a következő termésk megfelelő mennyiség maradjon. Senkitől sem lehet olyan tárgyat, vagy árut rekvirálás céljából elkérni amellyel a rekvirálás pillanatában nem rendelkezik.

A rekvirálásokat béke idején bérlet formájában, vagy véglegesen eszközlik. A béke idején történő ideiglenes rekvirálás esetén a tulajdonosnak azonnal készpénzt, vagy egy használati bont adnak. A végleges rekvirálás esetében a tulajdonos „rekvirálási bont” kap. Háború idején a rekvirálás általában végleges formában történik. A bérlet alakjában eszközölt rekvirálást szükség esetén véglegessé lehet átválttatni. Az ingatlanokat csak használat céljaira lehet elrekvirálni.

A rekvirálás törvényes előírásai

A jelen törvény alapján eszközölt személyn szolgálatokért, valamint

az elrekvirált javakért kártérítés jár

és ezt a kártérítést az évente elkészítendő rekvirálási táblázatban foglalt díjak alapján fizetik ki. Kártérítés a használat következtében önként adódó romlásért nem jár. A mozgósítás, vagy katonai összpontosítások idején történő csapatszállásolás a hatóságok és a menekült lakosság elszállásolása nem ad jogot bérre, bármennyi ideig is terjedjen az elszállásolásuk. A többi esetekben az elszállásolás bére a jelen törvény feltételei mellett,

csak 30 napos használat után ad jogot. Az elszállásolás során a tulajdonos köteles a fűtést és világítást is rendelkezésre bocsájtani, ha a megfelelő eszközökkel rendelkezik.

Rekvirálás csak „rekvirálási bon” ellenében eszközölhető, abban az esetben, ha a rekvirálást a katonai hatóság végzi, míg a községi és rendőri hatóságok ideiglenes elismervényt adhatnak, amelyet azonban rekvirálási bonra kell becsérelniök.

A törvény második fejezete azzal foglalkozik, hogy kik hajthatnak végre rekvirálásokat. Eszerint rekvirálást csak azok a személyek végezhetnek, akik az illetékes hatóság részéről írásos felhatalmazással rendelkeznek és akiknek rekvirálási bonok állnak rendelkezésükre. Háború idején

bármilyen parancsnokló tiszt eszközölhet rekvirálásokat,

a közigazgatási hatóságok felhatalmazásával, még abban az esetben is, ha nincs írásos felhatalmazás és nem rendelkeznek rekvirálási bonokkal. Ezek a tisztok kötelesek természetesen ideiglenes nyugtát adni.

A rendelet-törvény harmadik fejezete megállapítja, hogy bármilyen áruk, vagy bármilyen javak, valamint

személyn szolgálatok is a jelen törvény rendelkezése alá esnek,

vagyis elrekvirálhatók olyan esetekben, amikor azt a hadsereg, vagy az állam érdekei megkövetelik. Ebből a célból

munkaszolgálatra lehet behívni és felhasz-

nálni, úgy a hadsereg, mint az ország más intézményének hasznára bármilyen polgári személyt, férfit, vagy nőt, aki nem töltötte be életének hetvenedik évét, akár egyszerű munkás, vagy iparos, szabadfoglalkozású, vagy szakképzett személy, állami, megyei, községi, vagy magán-nyugdíjas legyen az. A rekvirálható személyek munkaszolgálatra való felhasználása lehetőleg szakmai képzettségüknek megfelelően és lakhelyükön történik.

Az anyagi ellenszolgáltatást ezek az érvényben lévő rekvirálási díjszabás alapján kapják meg. Mindazok a személyek, akik ilyen módon közmunkaszolgálatot teljesítenek

a katonai bíraskodás alá esnek.

Béke idején elszállásolás szempontjából kivételt képeznek: a) a királyi család birtokai, valamint az uralkodó és a királyi család tagjainak lakhelyei, b) a külföldi követségek irodái és lakásai, c) az állami, megyei és községi épületek azon részei, amelyek az említett intézmények működéséhez feltétlenül szükségesek, d) az állam által elismert felekezetek templomai, vagy imaházai, e) a közoktatást szolgáló épületek feltétlenül szükséges részei, f) a kórházak olyan felhasználás szempontjából, amely rendelkezésüket megváltoztatná, g) a közművelődési és nevelési intézmények, szegényházak és árvaházak, muzeumok és közkönyvtárak, h) a börtönök, i) az apáca-zárdák, j) a szerzetesek zárdáinak azon részei, amelyek lakhelyül és templomul szolgálóak, l) az iparvállalatok azon részei, ahol ezek működnek. Háború esetén elszállásolás céljaira felhasználhatók a béke idejére mentesített helyiségek is, kivéve azokat, amelyek: az a), b), c), d), h) és i) bekezdés alatt szerepeltek.

A közmunka-szolgálat alól a következő személyek mentesülnek: a) 70 éven felüli polgári személyek, b) a láthatólag áldott állapotban lévő asszonyok és azok az anyák, akiknek 12 éven aluli gyermekeik vannak, c) a hadirokkantak, valamint azok, akik betegség miatt munkára nem alkalmasok, d) az állami, helytartósági, megyei, községi tisztviselők és alkalmazottak, illetve munkások, akik mentesültek a mozgósítás alól és szolgálati érdekéből a

helyükön kell maradjanak, e) az állam által elismert vallások lelkészei, f) a királyi tanácsosok, a kormány tagjai, a volt miniszterelnökök, a törvényhozó házak tagjai, ezen testületek működése idején, g) azon személyek, akik nemzetközi egyezmény, vagy kölcsönösség alapján mentesülnek a munkaszolgálat alól.

Az uralkodóház, a diplomáciai kar, a tűzoltóság, a posta, a telefon, tulajdonát képező lovakon kívül nem rekvirálják el a hadirokkantak és hadiözvegyek tulajdonát képező kocsikat és lovakat, illetve ezek tulajdonában két lovat és egy kocsit hagynak meg. Nem rekvirálják az állam és a tenyésztő-társulatok tulajdonát képező és kancáit, a négy éven aluli lovakat, a tenyésztőket, a nyolc éven aluli teheneket, az öt éven aluli juhokat és birkákat, valamint a nemesített vetőmagvakat.

A nemzetvédelmi minisztériumnak jogában áll elrendelni a rekvirálás alá eső javak összeírását. Ezt az összeírást bizottságok végzik és ezek munkája idején mindazok, akik rekvirálás alá eső javakkal rendelkeznek, kötelesek ezeket büntetés terhe mellett a bizottságnak bejelenteni.

A büntető rendelkezések

A rekvirálásokkal kapcsolatban

bármilyen panasz, vagy kérelem a hadkiegészítő bizottság mellett működő vegyes-bizottsághoz intézendő, legkorábban harminc nappal belül.

attól az időponttól számítva, amikor az elrekvirált javak árát megállapították. A rekvirálási bonok beváltása a pénzügyminisztérium által megállapítandó feltételek mellett történik.

Azok a községi előjárók, valamint jegyzők, valamint rendőrkezesek, rendőrtisztek és mindazok, akik a rekvirálásokkal kapcsolatos munkálatokat nem hajtják pontosan végre, egy hónaptól négy hónapig terjedő elzárással és 20 ezer leitől 50 ezer leig terjedő bírsággal sújthatók. Háborúban a büntetés 3-tól 5 évig, míg a bírság 50 ezer leitől 100 ezer leig terjed. Azon személyek, akiket közmunka-szolgálatra rendeltek s ennek nem tesznek eleget, vagy megszöknek,

egy hónaptól négy hónapig terjedő elzárással és kétezer leitől 10 ezer leig terjedő bírsággal sújthatók. Háború idején a büntetés 1 évtől 3 évig, míg a bírság 5 ezer leitől 20 ezer leig terjed.

Azokat, akik az előirt időben nem jelentik be rekvirálás alá eső javukat, egy hónaptól négy hónapig terjedő elzárással sújthatják és büntetés-képen az elrekvirálható javak értékének 15-25 százalékát kell megfizessék. Ugyanezzel a büntetéssel sújtják azokat is, akik megtagadják a már összeírt tárgyak átadását, vagy 30 napon belül nem jelentik be az összeírt, de még el nem rekvirált javakban történt változásokat.

Mindazok, akiket bármilyen módon értesítettek arról, hogy rekvirálásra köteles tárgyakat kötelesek átadni és ezt a kötelezettséget nem teljesítik, 2 hónaptól 6 hónapig terjedő elzárással és elrekvirálható javaik értékének 25-35 százalékánál megfelelő bírsággal sújtják.

Azokat a személyeket, akik felhatalmazás nélkül végeznek rekvirálásokat és megtagadják rekvirálási bon, vagy ideiglenes nyugta átadását, hat hónaptól két évig terjedő elzárással és 10 ezer leitől 50 ezer leig terjedő bírsággal büntetik. Háború idején a büntetés és a bírság ennek duplája.

FORUM FILMSZÍNHÁZ. Telefon 20-10
Ma mindent elsőpró siker a szezon legnagyobb romantikus drámája

Ha eljön a holnap...

A filmművészet felejthetetlen és csodás kettősével

Charles Boyer és Irene Dunne

Uj román (s Fox hirdetések a legújabb eseményekkel)

Előadások 5, 7-15 és 9-30 órákor.

Egy levél

Irla: Babay József

Kedves Kopits Tódor, kegyeres pályásom, idestova régmult-béli "csa"ák sorsosa valam együtt öszül... Hát én küldöm Janikámat aki most, katolikus Konrád napján lesz név és té' éves (a tisztán engem formáz". Igen iskolás pályásom, folyik a vér s ez a mai háboru szárnyakkal foldatott meg. Mi még csak ott...

mint te, aki Irod — ha valamellik klesinyember a dupetációsok között (tudom, Tódomám, deputációt akartál mondani) be'egségnek esnek a nagy ut alatt...

— Kijelölték a sorozóbizottságok elnökeit. Az Aradi Közlöny már több ízben beszámolt arról, hogy március 1-én országsszerte megkezdődik az 1941-es korosztály besorozása.

Egy eredeti „kölcson"

Kent és Sussex angliai grófságok, noha szomszédosak, mégis nagyon különböznek egymástól, Sussex békecs. Itt sohasem követnek el semmiféle büncselekményt, a börtönök üresek. Kentben viszont mindig tele vannak a börtönök...

— Halálozás. Özv. Schütz Péterné, volt ny. telekkönyvvezető özvegye, 74 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt.

frivaldi Frivaldszky Dezső nyug. vasuti felügyelő 77 éves korában, február 29-én, pénteken halmalban elhunyt.

— Az angol Palesztina-rendeikézések amerikai visszhangja. NewYorkból jelentik: A Stefani távirati iroda newyorki tudósítója közli, hogy az angol kormány...

SZÍNHÁZ

A Kamara Színház szombat—vasárnapl műsora: „Utolsó tánc" és „Isten veled, szerelem"

A színház csütörtöki előadásán is telt ház tapsolta végig Herczeg Ferenc legújabb művét. A modern vigjátékrodalomnak ez a pompás terünye...

A KAMARA SZÍNHÁZ MŰSORA: Pénteken szünet Szombaton este 9 órakor: Utolsó tánc, Ut. leszállított helyárrakkal.

Országör-parancsnokok németországi tanulmányulja

Drezda. (Rador.) Az országör-parancsnokok küldöttsége kedden este érkezett Drezdába. Szerdán délelött fogadta őket Mutschmann kerületi vezető, aki örömet fejezte ki a látogatás felett.

Halálesetek Arad megyében

Az Arad megyében lévő Magyarpécška község határában, az egyik pásztoroknyhában holtan találták Kun István magyarpécskai gazdálkodót.

— Magyar embert nevezett ki a jugoszláv kormány a hivatalos gabonaértékesítő szerv vezérigazgatójává. Belgrádból jelentik: A jugoszláv hivatalos gabonaértékesítő szerv, a „Prizad" vezérigazgatójává a jugoszláv kormány magyar embert nevezett ki dr. Tóth Károly személyében.

AZ URANIA-MOZI VICCOLIMPIÁSZÁRA beküldött pályázat „A férj közboszol" c. vizgátékslágér bemutatása alkalmával: A vezérigazgató hivatalos órája A titkárnöküz: Ja igen, kisasszony a gangszterfek elrabolták a feleségemet.

— Biztonságba utották az „Asama Maru" német utasai, Berlinből jelentik: Az Asama Maru japán hajó 9 német állampolgárságu utasa szerdán délelött Jo. kohamába érkezett.

— Tüzharca a csendörök és fátólvajok között Arad. megyében. Körösökényi tudósítók jelentik: A nagy hideg és a magas faarak miatt az erdőkben nagyon elszaporodtak a fátólpasok.

— CFR-sofförvizsgák Aradon, Március 5.én Brásóban, március 14—15.én pedig Aradon tartanak gépkocsivezetői-, valamint jegyszédő vizsgákat a CFR autobusvonalak részére a vizsgák Aradon az autobuszüzemi központban kerülnek lebonyolításra.

— Rendörsei hírek. Az elmúlt éjszaka folyamán betörök jártak a „Socoin" ipari szövetkezet Georgescu ucca 1. szám alatti helyiségében. Az eddig még ismeretlen tettesek közel 20 ezer lei értékü különböz holmit vittek magukkal.

— Koszorúmegváltások, Fritz Béla ravatalára szánt koszorúmegváltás címen a Szeretetház javára az alanti adományok folytak be: Szeredi Gusztáv 100 lei, Szalai és Vidor 300, Kondor László 100, Bauer Lóránd Bucuresti 200, Radvány Miksa 100, dr. Eies György 100, Grosz Samu 50, Róna Sándor 100, Tanczos Arnold 100, Molnár Tihor és neje 100, Kortág Sándor 100, Leichtmann Aladár 100, Kauffmann Lajos 100, Kallós József 100, Schatzmann Jónás 100, Gartner József 50, Pataki József 100, Kormos Zoltán 100, dr. Somló Armin 100, Schrank Béni 200, Anhalzer Ignác 100, dr. Kalmár János 100, Wiesel Jenő 100.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK: FÖLDES gyógyszertár, Str. Eminescu, KÁRPÁTI gyógyszertár, Bul. Reg. Ferdinand ROZSNYAI gyógyszertár, Piata Avram Iancu

Georgescu tábornok a NUF-gárdák köteleességéről

Bucuresti. Az első kerületi városházán tegnap a Nemzeti Ujjászületési Front parancsnokai megtartották második ülésüket. Az ülést dr. Vaida-Voevod elnökölt és azon megjelentek Giurescu miniszter, a NUF főtitkára, valamint Bujoiu, Cornateanu és Moldovan Victor főtitkárok. Georgescu tábornok beszámolt a NUF gárda működéséről és programot terjesztett elő a falusi gárdák tevékenységéről. A nemzeti gárda tagjai példával kell szol-

gálgának a jó gazdálkodásban és ahol még nem történt semmi, ott a vezetők kötelessége, hogy a gárda tagjaival gyorsan és jól működjenek. Ezután Vaida-Voevod királyi tanácsos tartott exozét és közölte, hogy a parancsnokoktól elvárja, hogy mindazt teljesítsék, ami rájuk van bízva. A parancsnokok kötelessége, hogy papok legyenek a falvakban és megtanítsák a lakosságot arra, hogy miként vegyenek részt a falvak életszínvonalának emelésében.

Rendszabályok a tavaszi mezőgazdasági munkák megkezdésére

A földművelésügyi minisztérium átirata alapján az illetékes hatóságok Temes-tartomány érdekében a mezőgazdasági munkák elvégzését senkinek sem, még a katonai összpontosításon levőknek sem végzik díjmentesen. A másoknál elvégzett munkát meg kell fizetni. Azok, akik mások állatait használják és készpénzben fizetni nem tudnak, természetbeni térítést kötelesek adni. A természetbeni térítés

arányban kell álljon a végzett munkával. Az arányt a községi mezőgazdasági bizottság állapítja meg és meg nem egyezés esetén a mezőgazdasági kamara dönt. Attól a pillanattól kezdve, amint a szántóföldekről a hó eltűnik, nem létezhet fontosabb feladat, mint a teljes termőföld maradéktalan bevetése. A rendelkezéseket Ionescu-Sisestti földművelésügyi miniszter és I. Anjonescu írták alá.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

Magyarnyelvű hírek

8.30: Reichsender Böhmen (269.5 m és 21 m rövid hull.) 18.50: Pozsony. 20: Toulouse (328.6 m.) 19.50: Radio-Románia 20: Reichsender Böhmen (269.5 m és 31 m rövid hull.) 21.18: Róma II. (244.3 m.) és Róma RH (21.15). 22.15: London National (261 m) és rövidhullám GSA (48.50 m.) GRX (30.96 m.) 22.15: Reichsender Böhmen 23.45: Pozsony 23.45: Belgrád (437.3 m és 49.2 m rövid hull.) 23.50: Besztercebánya. 23.45: Toulouse (328.6 m) és Strasbourg (349.3 méter)

PÉNTEK, MÁRCIUS 1.

Bucuresti, Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizálsajentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: Lusa Uovita banati cigányzenekara. 12.50: Grigoras Dinicu zenekara. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: A zene folytatása. 13.35: Különböző hangszerszólok lemezekről. 15: Különböző közlemények. Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Alexandru Hodos előadása a martisor-ól. 19.17: Gyermekek-énekkar. 19.50: Hírek magyarául.

Bucuresti, Radio-Romania. 20: Panaitescu tanár előadása a régi kereskedelmi utakról. 20.15: Valentina Cretoiu Tassian tavaszi dalokat énekel. 20.35: Közvetítés az Operából. Verdi: Alarcosbál. Opera négy felvonásban. 21.05: Hírek. 21.50: Hírek. 22.30: Hírek, sportközlemények. 23.20: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, közlemények, hanglemezek, éntrend. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Csorba Gvula és cigányzenekara muzsikál. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizálsajentés. 14.30: Beszkárt-zenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Diákéletóra. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: A csecsemőápolásról. 18.45: Szabó Kálmán jazzhármasa. 19.15: Sportközlemények. 19.30: Papnevelő énekkar műsora. 20.15: Hírek. 20.40: Indulók hanglemezeiről. 21: Helvetsini közvetítés. 21.30: Találkozásom a közönséggel. Jávör Pál előadása. 21.45: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Rác Béla cigányzenekara. 23.30: Szabó Miklós dr. latinnyelvű előadása. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Magyar és külföldi tánclemezek.

Budapest II. 19.30: Gyorsírótanítólvam. 20: Rádió szalonzenekar. 21: Hírek. 21.25: Stavincek Petruska, szvitt. Hanglemezekről. 21.50: Felvidéki mondák. Egri Viktor előadása. 22.15: Weidinger Ede szalonzenekara játszik. 23: Időjárásjelentés.

SZOMBAT, MÁRCIUS 2.

Bucuresti, Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizálsajentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: Lemezek. 13.20: Időjelzés, művészeti és kulturális, valamint sportközlemények. 13.30: Preludiumok és operaintermézók lemezekről. 14: Hírek. 14.20: A zene, folytatása. 15: Különböző közlemények.

Radio-Romania. 18: Az Országör szervezet órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Drámai és filmkrónika. 19.17: Német szvitték lemezek. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 20: Ion Petrovici tanár előadása a filozófusok portréiról. 20.20: Nella Maria Dimitriu énekel. 20.25: Margareta Vasilescu-Dejana énekel. 20.45: Hírek. 21: Rádióposta. 21.15: Rádiózenekar. 22.10: Hírek, sportközlemények. 22.30: Tánclemezek. 23.10: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, közlemények, hanglemezek, éntrend. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Mikuláv Gusztáv zenekara. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizálsajentés. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.20: Eötvös Irén meséi. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Géczy Farkas Klára zongorázik. 18.45: Helvetsini közvetítés a kassai rádióból. 19.10: Rozsnvós est. 20.15: Hírek. 20.25: A rádióélet műsoros estje. Közvetítés Kassáról. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Mindenből egy keveset. Zenés egyveleg. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Szórakoztató zene lemezek.

Budapest II. 18.15: A Szociális Misszió Társulat előadása. 18.45: Jazzszámok hanglemezeiről. 19.15: Katonazenekar. 20.30: Mezőgazdasági félóra. 21: Hírek. 21.25: Hanglemezek. 22.35: Időjárásjelentés.

SPORT KÖZLÖNY

A pálya használhatatlansága miatt péntekre maradt az AMTE—Gloria edzőmérkőzés

Legjobb csapatokkal állnak ki a vasárnapi idény-nyitó nemzeti bajnoki mérkőzésre az aradi és temesvári munkáscsapatok

Az AMTE csütörtökre tervezett kétkapus edzése, amelyet a Gloria társaságában kívánt az aradi munkáscsapat lebonyolítani, elmaradt és pénteken kerül lebonyolításra, mert a pályát még nem sikerült játékra alkalmassá tenni. A hó nagyrészt ugyan már eltakarították, de alatta tekintélyes jégréteg veszélyeztetné a játékosok testi épségét. Mindenesetre remélhető, hogy péntekre a pálya már jobb állapotban lesz és nem górdul akadály az AMTE számára annyira fontos kétkapus edzés elé.

Az aradi munkáscsapat vasárnapi ellenfelét, a CAMT együttesét jól ismeri az aradi sportközönség. A szakértőket nem téveszti meg a temesvári munkáscsapat által elszenvedett kettős ve-

reség és mindenki tisztában van a CAMT kitünő képességeivel, amelyek erős próbára fogják tenni az AMTE legénységét.

A CAMT természetesen az AMTE ellen is a legjobb csapatát vonultatja fel, a következő összetételben:

Eichler — Galgóczy, Chirolu — Ilias, Hoffmann, Kohn (János) — Bindea, Korony, Tóth-Bedő, Reiter, Bücher.

Az aradi csapatot csak pénteken állítják össze, de a piros-feketék minden valószínűség szerint a következő tízenegyet állítják ki a munkáscsapatok ellen:

Gerold — Sijvat, Lucian — Szurgyi, Szabó, Fried — Igna, Léb, Szaniszló, Reinhardt, Batrin-

O Bulgária is résztvesz a Balkán kerékpárversenyen. Az egyik szófiai sportlap jelentése szerint a bulgár kerékpáros szövetség elhatározta, hogy csapatát rajthoz állítja a husvéti Balkán kerékpáros versenyen, amely Bucurestiben kerül lebonyolításra. A bolgár kerékpárosok rajta igen nagy nyeresége lesz a versenynek.

Éremdíjazásban részesülnek a diák-vívóverseny résztvevői

Öt csoportban találkozhatnak Arad és Temesvár diákvívói

A vasárnapi nagyszabású diák-vívóverseny, amelyen Arad és Temesvár legjobb fiatal vívói mérkőznek meg, egyre nagyobb méreteket ölt. A versenyt öt csoportban bonyolítják le és pedig egy gyermekvívó hármas csapatversenyt, három ifjúsági hármas, törvívó-csapatversenyt és egy ifjúsági kardvívó hármas csapatversenyt tartanak és valamennyi vívó érdemdíjazásban részesül.

A versenyen, amely a Ghiba Birta iskola tornatermében kerül lebonyolításra délelőtt fél 11 órai kezdettel, az aradi színeket a következő vívók fogják képviselni:

Gyermek-tör: Miclosi, Baia, Radó, Ujhelyi. Ifjúsági tör: Donat, Schauer, Szalai, Apponyi, Miclosi, Olariu, Szerza, Cosma Nagy.

Ifjúsági kard: Apponyi Schuller, Nagy, Szerza (tartalék).

A temesvári vívók már közülük* összeállítá-saikat, amelyek az alantiek:

Gyermek-tör: Ciuceu, Vargo, Friedenwanger. Ifjúsági tör: Grimm, Török, Morariu, Mun-teanu, Pojra, Klein, Altmann, Disella, Danețiu.

Ifjúsági kard: Danețiu, Cațina, Arvay, Török (tartalék).

A kupa-bizottság határozatai

Bucuresti. A Román Kupabizottság tegnap Codreanu mérnök elnöklétével ülést tartott, amelyen több fontos határozatot hoztak. Elutasították az FC Ploestinek az U. Tricolorral szemben benyújtott óvását és a mérkőzés lejátszásának időpontját véglegesen március 6-ában jelölték meg. A Meitrom csapatát 10 ezer lei, az RMTE-t és az AS Constanta-t pedig 5-5 ezer lei pénzbüntetésre ítélték a kitűzött mérkőzésen való meg nem jelenés miatt. Bugariu Cornel részére, aki Aradról Resicára származott és most az RMTE játékosa, 5000 lei támogatást szavaztak meg, kupamérkőzésen elszenvedett balesete miatt.

Auer és Bodola az élen

A nemzeti bajnokság góljövő-listáján a vasárnapi forduló után Auer és Bodola vezetnek egyenként 11-11 góllal. A további sorrend:

- 10 gól: Iordache.
- 8 gól: Oca Popescu, Bindea, Constantinescu
- Greca Kovács.
- 7 gól: Marksteiner.
- 6 gól: Barátky, Batrin, Reiter, Lukács.
- 5 gól: Cucuja, Haas, Praszler, Marinescu.

O Szombaton bonyolítják le az UDR—Rapid mérkőzést. A bucaresti-i csapatok megállapodtak a három bucaresti-i mérkőzésre vonatkozólag és eszerint a Venus—Victoria, valamint a Sp. Studentesc—Juventus mérkőzéseket vasárnap a Venus pályán közös programban bonyolítják le. A Rapid—UDR mérkőzésre pedig már szombaton kerül sor a Rapid sporttelepén.

O Budapesten vasárnap bonyolítják le a kardvívó csapatbajnokságokat. A versenyen a HTVK, a MAC, a BEAC, a RAC, az UTE, a Postás SE, a BSE és a MAFC vesz részt és a győzelemre leginkább a MAC és a HTVK csapatának van esélye.

A diákszerelmének fináléja

Amikor az idegen városban elfogyott a pénzük, a 27 éves egyetemi hallgató agyonlőtte magát a 21 éves diáklány jelenlétében

Bucurestiből jelentik: Focsaniban tegnap megdőböntő szerelmi dráma játszódott le. Pár nappal ezelőtt egy fiatal pár érkezett Chişinău-ból a városba és butorozott szobát vettek ki. Már sokan ismerték a városkában a fiatal szerelmes párt, akik állandóan karongva jártak és messziről látszott rajtuk, hogy határtalanul szeretik egymást. A fiatalember Constantin Pascalovici 27 éves egyetemi hallgató, a leány pedig Lidia Stefan 21 éves diáklány, mindketten chisenevek.

Tegnap elfogyott a pénzük és már ebédelni sem tudtak menni a vendéglőbe. Ekkor játszódott le a tragédia. Ebéd helyett lefeküdtek a szobájukban és a fiatalember miközben egyik kezével átölelve tartotta szerelmét, a másikba revolvert fogott és agyonlőtte magát.

A fiatal leány idegrohamot kapott, amikor látta pillanatok alatt meghalni azt, akit legjobban szeretett. Kórházba szállították, ahol csilapító injekciókkal tudták csak megéleztetni. Constantin Pascalovici pillanatok alatt kiszemelt.

Az öngyilkos bucsulevelet nem hagyott hátra, a leányt a szerelmi dráma életben maradt áldozatát még nem sikerült kihallgatni.

El akartak lopni egy légelhárító ágyut, hogy ócskavasként eladják

Zürichből jelentik: Különös eset történt Limburg német városkában. Több bűnöző összeállt és ének idején el akart lopni egy légelhárító ágyut, hogy aztán ócskavasként eladják. Már félig leszerelték az ágyut, amikor az egyik ór észrevette, lármát csapott és megfutamította az ismeretlen tetteseket. Az ágyutolvajokat eddig még nem sikerült elfogni. (Capitala).

Nagyszerű bál Kisjenőn

Tudósítónk jelenti: A Kisjenőn székelő határőrszázad kedden, február 27-én este az új alkotmány életbe lépésének második évfordulóján a Roman Casino összes helyiségeiben fényes és nagyon jól sikerült bálát rendezett, amelyen a község és a környék társadalmának színe-java felvonult.

A fényes estélyen a határőrszázad tisztikarából nagyon sokan jelentek meg feleségeikkel együtt — élükön Radulescu Alexandru őrnaggyal, — a műsorban Maxime Ieremie, a kolozsvári zene-konzervatórium növendéke és A. Stoicescu ének-számokat és tréfás jeleneteket adott elő nagy tetszés mellett, a zenét pedig az ezred saját zenekara szolgáltatta, amelynek hangjai mellett a nagyszámú közönség a legjobb hangulatban szórakozott a késő reggeli órákig. A nagyszerű ünnepe megrendezői a kisjenői határőrszázad tisztikara volt, élükön Popescu Oreste kapitánnyal, Radu, Vinjila és Popescu főhadnagyokkal, de határozottan segítettek őket a községek előjáróságai, a határmenti rendőrségi és vámhatóságok, akik közül ki kell emelnünk Clepe Florian, Mişcu Stefan (Székudvar), Marinescu N. (Otlaka), Florescu tevékenységét.

A rendezőség ezúton fejezi ki köszönetét és háláját mindazok iránt, akik az estélyen résztvettek és részvételükkel, nagy munkásságukkal az estély sikerét előmozdították. A jelen voltak közül az alábbiak neveit sikerült feljegyeznünk:

Radulescu Alexandru őrnagy és a határőrszázad tisztikara, Oanea Aurel főbíró és neje, Ardelean Ioan jegyző és felesége, Cristea Ioan és felesége, dr. Drăgan Teodor, dr. Lazar Alexandru, dr. Bunteanu Dimitrie, Popa Dimitru (Szentanna), Marin, nescu N. (Otlaka), Ionescu Gh. Sfâneci Marin, Peşuţiu Silviu és neje, Adamovici Denes, Ludaş Dimitru és neje, Popa Lucia, Teucan Romulus és felesége, dr. Montia Emil, Clepe Florian, Bărgău Victor és családjá, Leucuţa P. (Szimye), Marseiu Pupi és neje, dr. Boldor és felesége (Székudvar), Mişcu Stefan (Székudvar), Popa Aurel és családjá (Székudvar), Popovici N. (Székudvar), Tangău Petru, Barna Nicolae, Costin Gavril, Ioanas Gh. és neje, Igna Dimitru családjá, Chereşan P. családjá, Drig Ilie és neje, Motiu P. családjá, dr. Deutsch Ferenc és neje, Schilinger Sándor és felesége, Fonn Misi és felesége, Margittay Győző, Ilies Iosif, Oherman Martin, Pagube Florin és családjá és még számosan a község intelligenciáiból.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Megkezdődtek a román-olasz gazdasági tárgyalások

A román-olasz gazdasági bizottságok megkezdték megbeszéléseiket. Amint megállapítható, az utóbbi időben a román-olasz áruforgalom rendkívül kedvező formában alakult. Egy most közzétett kimutatás szerint Olaszország harmadik helyen áll a Romániából vásárló államok sorában. Az első helyet Németország foglalja el, míg utána Anglia és Olaszország következik. A kimutatás közli, hogy 1940. január 1-től február 21-ig Németország 476 millió 734 ezer (1939-ben 286 millió 856 ezer), Anglia 355 millió 674 ezer (1939-ben 423 millió 941 ezer), míg Olaszország 152 millió 905 ezer (1939-ben 116 millió 205 ezer) lei értékben vásárolt árut Romániából.

Olaszország számos fontos árucikket szerez be Romániából, így elsősorban petroléumot. Bár a román petroléum valamivel drágább, mint az amerikai, Olaszország számára a romániai petroléum vásárlása mégis előnyösebb, mert a szállítás kevesebb időt vesz igénybe. Olaszország ezzel szemben olyan anyagokat is szállít Romániának, amelyek nem olasz származásúak ugyan, de amelyekből Olaszországnak jelentős készletei vannak, mint amilyenek a cserzőanyagok, a réz, alumínium, nyersbőr, stb. A most folvó tárgyalások egyik legfontosabb pontját az Olaszországból vásárlásra kerülő gyanot és gyanju leszállításának biztosítása képezi.

Be kell jelenteni a 20 kilónál nagyobb ócska fém-készleteket is

A Monitorul Oficial február 27-iki számában rendelettervény jelent meg, amely az ócskavashoz azonos módon a hadfelszerelési minisztérium rendelkezésére foglalja le az országban található nem vastartalmú fémeket. A rendelkezés a következő ócska fémekre vonatkozik: vörösréz, horgany, ón, ólom, alumínium és ezek ötvözetei, ha olyan tárgyak készültek belőlük, amelyek többé nem használhatók eredeti rendeltetésükre. Ugyancsak lefoglalta a törvényrendelet a feldolgozó üzemekben keletkező fémhulladékokat is. Mindazok, akiknek 20 kilónál nagyobb mennyiségű készletük van ilyen ócska fémekből és fém-tárgyakból, kötelesek készleteiket 15 napon belül Bucurestiben egyenesen a hadfelszerelési minisztérium hadianyag-igazgatóságához, vidéken pedig a polgármesteri hivatalhoz, illetve a községhezához belyegmentesen bejelenteni. Az ócskafémekkel való kereskedelemhez éppen úgy engedély kell, mint az ócskavashoz. Általában az ócska fémeknél ugyanazok a rendelkezések léptek életbe, mint az ócskavasnál.

A fenti rendelettel kapcsolatban Aradváros vezetősége csütörtökön hirdetményt bocsátott ki, amelyben teljes részletességgel is-

merteti a vonatkozó rendelettervényt. Aradváros vezetősége közli az érdekeltekkel, hogy a fenti rendelettervény nyilvánosságra hozatalától számított 15 napon belül be kell jelenteni a 20 kilónál nagyobb ócska fém-készleteket, később pedig minden hónap első 10 napjában kell bejelentés az érdekeltek a birtokukban lévő fém-készleteket. A bejelentést szolgáló kérvény belyegmentes és azt az aradiak a városháza 97-es számú szobájában lévő MONT irodában kell beadni.

A fentebb felsorolt anyagok bármelyikének olyan eladása, vagy átadása, amelyek nem a vonatkozó rendelettervény értelmében történtek, semmieseknek tekintendők és ezeket megtorolják. Mindazokat, akik nem tesznek eleget a bejelentési kötelezettségnek, 2000—100.000 leig terjedő pénzbírsággal sújtják. A felsorolt ócska fém-anyagok olyan eladása, vásárlása, vagy felhasználása, amelyek a rendelettervénnyel ellentétben állanak, büntetendő cselekmény és azok elkövetőit 5000—250.000 leig terjedő pénzbírsággal sújtják és a vonatkozó anyagot az állam javára elkobozzák.

Az említett fém-készletek egyébként csak azon vállalatoknak adhatók el, amelyeket az állam később kijelöl.

Uj rendelettervény készül a külkereskedelemben szabályozásáról

A nemzetgazdasági minisztérium rendelettervénytervezetet dolgozott ki a külkereskedelemben szabályozásáról. A tervezetet már el is juttatták a legfelsőbb törvényelőkészítő tanácshoz.

— A CÉGTÁBLÁRA KI KELL IRNI A VÁLLALAT TULAJDONOSÁNAK TELJES NEVÉT. Az iparkamarák értesítést kaptak a nemzetgazdasági minisztériumtól, hogy a repülőalap igazgatósága megállapította, miszerint egyes kereskedők, hogy elkerüljék a renitélőhelyek terovását, levették cégtáblájukat. Ezzel kapcsolatban a minisztérium felhívja a kereskedők figyelmét a renitélőhelyek alkalmazásáról szóló törvényre, valamint az áruzsor elleni törvény 23. paragrafusára. Ez kimondja, hogy mindazok, akik külső cégtáblájukra a vállalat tulajdonosának teljes nevét nem írják ki, bírság alá esnek amely első ízben 5000 leitől 25 ezer leig terjedhet.

— Négy százmillió nyeresége van a gyufamonopóliumnak. A „Chibriturile Rt.” amely a gyufamonopólium jogosítványának kihasználására alakult, most adta ki évvégi mérlegét. Ebből megállapítható, hogy a gyufafogyasztás 1939-ben húsz százalékkal emelkedett. A vállalat múltévi bruttó nyeresége 466.944.205 lei.

— A kismalmosok kedvezményes benzinjé. A vámmalmok és falusi kismalmok a petroléumtermékekre vonatkozó 1933. január 1-i törvény 59-ik szakasza értelmében kedvezményes áru denaturált petroléumtermékekre tarthatnak igényt. Ennek a jogosultságnak a megállapítását és a kijáró mennyiség megállapítását a minisztérium most a kismalmok országos egyesületére bízta, mely ezt az árúátvételi bónuszárának a megtérítése ellenében, egyébként pedig díjmentesen végzi.

— Jugoszláv-bolgár vámunió terve került fel. Dr. Andrej jugoszláv kereskedelemügyi miniszter nyilatkozatot adott a „Mir” című lap munkatársának és kijelentette, hogy bár a Jugoszláv-bolgár vámunió megvalósítása még mindig nehézségekbe ütközik erről a tervről nem szabad lemondani. Már az is eredménynek tekinthető, hogy Jugoszlávia és Bulgária külkereskedelmi kérdésekben egyöntetűen járnak el.

— A petroléumtermékek új szállítási díjszabása. A Monitorul Oficial február 27-iki közzététele számú közli azt a minisztériumcsúsi legyzöknyvet, amelynek értelmében a petroléumtermékek részére új szállítási díjszabást állapítanak meg.

— 30.000 olasz mezőgazdasági munkás megy dolgozni Németországba. Berlinből jelentik: Tegnap egyezményt írtak alá amely a jövő évben 30 ezer olasz mezőgazdasági munkás alkalmazásának ad lehetőséget.

— Petroléumgazdag területeket fedeztek fel az oroszok. Moszkvából jelentik: A Románia című lap távirata szerint: Grozni közelében új petroléumgazdag területet fedeztek fel. Az eddigi leletek szerint legalább ötszáz petroléumkutató lelet furul a körülbelül harminc négyzetkilométernyi területen. Az új petroléumforrások feltárása a legrövidebb időn belül megkezdődik.

— Motorbenzin 6 hónapra előre vehető. A pénzügyminisztérium megengedte, hogy a motor-tulajdonosok md. 17. számú engedélyvoklatuk alapján a petroléumvárból előre 6 hónapi időre megvehessék a nekik járó denaturált petroléumtermékeket, vagy pedig a megilletékezett raktárakból 2 hónapra szóló mennyiségüket vehessék át.

SZERKESZTŐI ÜZENET

Adóbón. Kérésére közöljük, hogy adóbónokat 1940. március 31-ig fogad el a kincstár régi adótervezések törlesztésére. Az adóbónok 45 százalékos árfolyamon értékesíthetők.

Legújabb jelentéseink:

Ma lezárják a belga-német és a holland-német határt

Több angol felderítő-repülőgépet lőttek le Németországban. Egyeséges ir szabadállamot követel De Valera az angol kormánytól

Brüsszelből jelentik: Eupen tartományból érkezett jelentések szerint a holland-német és a belga-német határt március elsején lezárják. Azok a lakosok, akik a határmenti övezetekben tartózkodókra vonatkozó intézkedés értelmében engedélyt kértek az ott lakásra, értesítést kaptak a határlezárás tényéről. (Rador.)

A német hadsereg főparancsnokság csütörtökön jelentéssel, hogy a harctéri tevékenység során ellenséges repülőgépek haladtak el Németország északnyugati területe fölött. Ez alkalommal Hollandián keresztül repültek el a gépek. Amint az ellenséges gépek a német légterbe jutottak, a légvédelmi tüzérség tüzet nyitott és több gépet elpusztított. A február 27-ről 28-ra hajló éjszaka felderítő légi tevékenység folyt, míg 28-án a kedvezőtlen időjárás viszonyok miatt a tevékenység az egész arcvonalon majdnem szünetelt. (Rador.)

A francia hivatalos jelentés közli, hogy a Vogezektől nyugatra előretörő egységek tegnap is tolvatták járőrtevékenységüket. A Rajna melletti földalatti erődírményekből mindkét részről tolvatták a tüzérségi tevékenységet.

„Finn nap” a norvég fővárosban

Osloból jelentik: A norvég fővárosban csütörtökön finn napot rendeztek. Az ez alkalommal megtartott gyűjtésen egybegyűlt összeget eljuttatták a finn hadseregnek. (Rador.)

Aknába ütközött a 34 ezer tonnás „Nelson”

Berlin. A német távirati iroda jelentéssel, hogy a kopenhágai Tidende londoni tudósítójának közlése szerint Churchill legutóbbi kijelentésével kapcsolatban, amely szerint a Nelson 34.000 tonnás angol hadihajó aknába ütközött és megsérült, megállapítja, hogy a hadihajó nagy léket kapott és a

szerecséltenség alkalmával mintegy 30 tengerész megsebesült.

A Nordean svéd tehergőzös összeütközött egy angol torpedórombolóval és elsüllyedt. A hajó legénységének 2 tagja eltűnt. (Rador.)

A két ir országrész egyesítését követeli De Valera az angol kormánytól

Dublinből jelentik: A Newyork Tribune című lap dublini munkatársa beszélgetést folytatott De Valera ir köztársasági elnökkel, aki kijelentette, hogy az angol-ir közeledés és barátság legfőbb feltétele, hogy a kettéosztott Írországot a szabadállam keretén belül ismét egyesítsék. Ismeretes, hogy Észak-Írország Ulster tartománya, amelyet javarésztben protestáns irek laknak, jelenleg Angliához tartozik. (Rador.)

Zürichből Berlinbe utazott Rooseveltt európai megbízottja

Sumner Welles a csütörtök délelőttöt munkával töltötte. Berlinbe való elutazása előtt nem fogadott senkit, csupán a berni amerikai követet, akivel együtt ebédelt.

Az amerikai államtitkár küldetésével a japán sajtó is foglalkozik, de a lapok nagy része Welles küldetését korainak tartja. A Kolumbin Sinbun szerint a béke érdekében tör-

Március 15-ig újra meghosszabbították az adóamnesztiát!

Bucurestből jelentik: Ismeretes, hogy a két ízben meghosszabbított pénzügyi amnesztia február 29-én lejárt. A félhivatalos Rador távirati iroda közlése szerint a pénzügyminiszterium az amnesztia kedvezményeit újabb két héttel, március 15-ig meghosszabbította.

Megérkezett Berlinbe a szlovák propaganda-főnök

Berlinből jelentik: Mach Sándor, a Hlinka-gárdák főparancsnoka csütörtökön délelőtt néhány napos látogatásra Berlinbe érkezett. Az állomáson Machot a birodalmi külügyminiszterium protokollőnöke és Szlovákia berlini követe fogadta. (Rador.)

Véget vet a kormány a köztisztviselők álláshalmozásának

Bucurestből jelentik: Szerdán délután fél 6 órával kezdettel Tătărescu Gheorghe királyi tanácsos, kormányelnök elnökletével miniszteri tanácsulást tartottak. Ionescu-Sisești földművelésügyi miniszter közölte azokat az intézkedéseket, amelyeket a mezőgazdasági munkák megkezdése érdekében fogantatott. A minisztertanács egyhangúlag jóváhagyta a miniszter kezdeményezését. Ezután megtárgyalták a köztisztviselők álláshalmozás megakadályozása érdekében életbeléptetendő törvénytervezet részleteit, majd napirendi kérdések kerültek tárgyalásra. A miniszteri tanácsulás este 8 órakor ért véget. (Capitala).

Molotov három órás tanácskozása a moszkvai amerikai nagykövettel

Moszkva. (Rador.) Molotov külügyi népbiztos tegnap villásreggelit adott Steinhardt amerikai nagykövet tiszteletére. Az összejövetel, amelyen a külkereskedelmi népbiztos is

tendő erőfeszítések nem vezetnek eredményre, hacsak nem csatlakoznak hozzá a nagyhatalmak, mint Japán és Szovjetország.

Az Egyesült-Államok svájci követe ma Bernből Zürichbe utazott, ahova délelőtt 10 órakor érkezett meg. Utána mindjárt Welles szállójába ment, ahol megbeszélést folytatott az államtitkárrel. (Rador.)

résztve több mint három óra hosszat tartott és baráti légkörben folyt le. A villásreggeli során a két kormányt érdeklő egész sor kérdéssel folytattak eszmecsereket.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számu, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetésekre előre fizetendő

ALKALMAZÁST NYER

Főznitűd mindenfelé felvétetik. Reusz, Bul. Reg. Ferdinand 55. 1018

Ügyes, rendes, megbízható szobalányt felvesszünk. Cim a kiadóban.

Gyakorlott, ügyes futó biciklivel felvesszünk. Cim a kiadóban.

LAKÁS

Butorozott, uccai szoba, különbejáratu, tisztu magánháza kiadó. Str. Cosbuc 20. 1016

Négyoszoba, hall, fürdőszoba, összes mekék helyiségekből álló modern, földszinti villalaks, hozzátartozó virágoskerttel májusra kiadó. Eminescu-ucca 9. 1017

Háromszobás, földszinti és másodemeleti, modern lakás május elsejére kiadó. Str. Cloșca 7. 1014

Kiadó ui háza modern, négyoszobás lakás, két bejárattal. Érdeklődj a Vajda posztóüzletben. 1020

Kiadó magános nőnek, vagy kisebb családnak, 1 szobás konyha, oserépkályha, parkettás, földszinti száraz lakás, belső kioszettel, vízvezetékek és villannyal. Str. A. Gheorgescu 11/a. sz. alatt, a park mellett.

VÉTEL-ELADÁS

Eladó: íróasztal, jég szekrény, több háztartási tárgy. Cim a kiadóban. 1021

Antik üvegszekrényt, recamiet, továbbá modern mübutor kombinált szobát vennék. Ugyanitt, tölgyfa-ebédlő eladó. Ajánlatokat „Készpénz” jellegre a kiadóba. 1015

Varrógépet, jó állapotban levőt keresek megvételre. Cimeket a kiadóba kérek.

KÜLÖNFÉLÉK

Zongorát, olcsót, keleti és belföldi szönyeget, antik és modern ezüstöt, varrógépet, antik poharakat, antik butort vesszünk magas árban. Zalogcédu-láját olcsón hosszabbítjuk Zalogcédu-láját megvesszük. Vesszünk ezüstöt, aranyat és teljes lakásberendezéseket. Tempo, Fischer Elíz-palota.

HATSCHEK

INGATLANFORGALMI IRODA

Arad, Biv. Carol 46. (Lakás ugyanott) TELEFON: 26-95.

Előnyös ajánlatok:

3.250 ezer: a korzó mellett kettős, emeletes, modern bérház, 10% jöv. — 2.800 ezer: Fehér Keresztnél emeletes üzletes, modern bérház, 10% jöv. — 2.500 ezer: belvárosi emeletes üzletház 14 bérlmény, jó jöv. — 1.800 ezer: földön, emeletes bérház, összkomfortos 5 lakás. — 1.300 ezer: közvetlen piacra, nagy kertes, jó lakáselosztásu, 104 ezer hozam — 1.200 ezer: Uráninál 10 lakásos, részben fürdőszobákkal. — 1.100 ezer: Muresparji luxusvilla, modern összkomfortos lakások, kert. — 1 millió: hely. ui emeletes sarokbérház, 3.sz. parkettás, elő-fürdősz. lakások, beépíthető front. — 900 ezer: főtér mellett emeletes bérház, mind uccal lakások,

nagy telek s front, 10% jöv. — 870 ezer központban új bérház 2x3, 2x2 sz. mind elő-fürdősz. parkettás lakás, jó jöv kedv. fiz. felt. — 820 ezer: magasföldsztes, alapincézett 1x4 sz. parkettás, fürdősz. 7 komplett kis lakás, 500 öl kert, összközművek. — 750 ezer: új alapincézett, összkomfortos luxusvilla — 700 ezer: Közkórháznál, részben új, alapincézett 2x3, 1x2 sz. lakások, fürdőszobák, nagy kert. — 650 ezer: Stroescu-u-nál 2x2, 6x1 sz. tel. lakás, pince, közművek, jó jöv. — 600 ezer: Metianu-u-nál bérház 2x3, 2x2 sz. teljes lakás, jó jöv. — 550 ezer: Közkórház táján bérház 2 s 3 sz. fürdősz. lakások, nagy kert. — 510 ezer: belvárosi alapincézett magasföldsztes 2x3 sz. elő-fürdősz. parkettás lakás, pince, jó jöv. — 480 ezer: Central-mozinál 4-szobás, kertes. — 450 ezer: Sagunánál 4 lakásos, 900 öl gyümölcsös, gazd. épületek. — 430 ezer: Catedrali-térnél üzletes sarokbérház, 12% hozam, pince, összközművek. — 420 ezer: belvárosi ui 3-szobás, összkomfortos, parkettás villa. — 350 ezer: üzletes sarokház, 2 lakás, pince, közművek. — 320 ezer: Gyermekórháznál új 1x3 sz. fürdősz. 1 kis lakás. — 300 ezer: párneavai kertés tel. kü 2x2, 2x1 sz. tel. lakás. — 240 ezer: főuccában, belvárosi 3 lakásos, közművekkel. — 220 ezer: Viaduktinál, 2 lakás, pince, nagy kert. — 185 ezer: párneavai ui 4 bérlény. — 170 ezer: grăditei adómentes sarokház, görredőny, nagy kert. — 120 ezer: II. ker-ber. alapincézett 2 lakásos, kert. — Kölcson betáblázásra.